

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólír sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, augusztus 8.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Hajózás a Maroson.
Városok államosítása.
Kisiparosok küzdelme.
Lelegyverzés?
A tudós tragédiája.
Az aradi uszó- és evezős-verseny.
A visszament párti.
Az orfeuménekessé becsülete.
A Neptun-fürdő halottja.
Az aradi légszeszgyár új tulajdonosa.
Mayerne a fogházban.
Nagy tűz az aradi határban.
Az emigránsok utócai Aradon.
A börtön becsületes rabja.
Tárca: A rigó. Irta: Pakots József.
Regény-Csarnok: Hípnósis. Irta: Hardy I. D.

Hajózás a Maroson.

Arad, augusztus 7.

Aradvárost és a megyét közlő érdeklő, igen nevezetes tárgyban tartottak ma értekezletet Makón. A Maros folyó hajózhatóvá tétele képezte az eszmecsere tárgyát, ez a rendkívüli fontosságú közgazdasági kérdés, melynek napirenden való tartása már maga reményt nyújt arra, hogy a régóta huzódó akció megvalósításra kerül. Az első lépés ma megtörtént és hisszük, hogy ezt gyors tempóban fogja követni a többi.

Az értekezleten Arad város és a megye, nemkülönben a szomszédos és érdekelt törvényhatóságok valamennyien képviseltették magukat. A földmivelésügyi miniszteriumból Kolozsváry műszaki tanácsos volt jelen, a ki meghallgatta az elő-

terjesztéseket, kivánalmakat s biztosította az értekezlet tagjait, hogy a földmivelési kormányzat komolyan foglalkozik az eszme keresztülvitelével, sőt a Maros hajózhatóvá tételének tervei már ki is vannak oda-fönt dolgozva.

Az árvízvédelemnek mai rendszerét, nemkülönben a közgazdasági viszonyokat is tekintetbe véve, nem lehet eléggé magasítani azt az eszmét, melyet Csanád-megye alispánjának kezdeményezésére az érdekelt törvényhatóságokból alakult bizottság tűzött megvalósítás céljából maga elé. Egy óriási vidéknek nagy víz-erét, a Marost fogják szabályozás útján hajózhatóvá tenni.

A Maros, hazánknak e tekintélyes folyója, összekapcsolja az erdő- és bányagazdaságban dus Erdélyt a gabonatermvényekben áldott Alfölddel. Hazánkban csak a Dunán és Tiszán látszik meg a modern technikának üdvös munkája és ennek áldásait élvezik is azon vidék lakói. A Maros helyzete olyan, mint volt eredetileg, midőn kilépett a csiki havasokból. Rajta a tökéletesítő kulturának észszerű munkáját hasztalan keressük. Rajta is csak azt a féltézkedést visszatükröző körgátakat és a partszagatás ellen tett óvintézkedéseket találjuk, mint az ország más mellékvizeinél.

Nézzük már most röviden azon előnyöket, melyek a Maros szabályozása által egy óriási vidékre háramlanak. Köteket lehetne erről írni; mi, terünk szűk voltánál fogva, csak a legfontosabb elő-

nyök rövid vázolására szoritkozhatunk. Két évvel ezelőtt igen kora tavasszal a hó rohamosan olvadt el és ennek következtében, de meg a Marosba ömlő apróbb erdélyi patakok vize folytán ennek vize óriási módon megdagadt. Erdély közepéből nyugoti határáig a szűk és sekély folyam-mederből kilépett a szennyes ár és az ott lakó, különben is szegény embereket hajléktalanná, földönfutóvá tette. A humanizmus fillérei maig sem voltak képesek e szegény emberek helyzetén javítani. Ez a szerencsétlenség két évvel ezelőtt történt. De hányszor esett ez meg az idők multjában, ugyan ki tudná megmondani?

Az árvíz katasztrófáját a Maros szabályozása csaknem teljesen kizárja. Mert a szabályozás első föltétele a sekély meder szabályos lejtésének megteremtése, a szűk meder kiszélesítése. Ez a két dolog pedig csaknem teljesen kizárja az árvíznek romboló, embereket koldusbotra jutató veszedelmét.

Erdély lakói a vidéknek minden természetű áldásai mellett is igen szegények, mert az erdőben rejlő vagyont, a hegyekben levő megmérhetetlen gazdagságot keletlen egyetlen nagyobb vizerüknek járhatatlansága miatt nem értékesíthetik. A szegény népek valóságos áldásává lesz a Maros szabályozása, dacára annak, hogy mi, alföldiek is olcsóbban fogunk jutni a nálunk hiányzó erdei és hegyi termékek birtokába.

Példának elég felhozni Aradmegye

TÁRCA

A rigó.

Irta: Pakots József.

Az eperlán egy sárga rigó röpködött. Elhízt, kövér madár volt s amint nehézkösen egyik ágról a másikra libbent, pihegő mellet pihent meg a levelek közt. Néha kitágult a torka, mintha golyvás volna és felfújta a mellet. Ilyenkor énekelt.

Lent a fa alatt egy égő, fekete szempár figyelte merőn a röpködő rigót.

— Kopp!

A rigó csőrével belekapott egy nagyszemű fekete eperbe s az eper hangos koppanással hullott a földre. Utjában megakadt valamin, amit egészen bemaszatolt szétfolyt levéllel. Ez a valami egy ökölnyi kis legény orra volt.

A csöpp ember a különös körülmény rettetesen fölbószította. Jól látta, hogy a rigó volt ez incidens oka és célzatosságot sejtett a dologban. Az ingerültség első percében hát ráparittyázott a rigóra.

A lusta madár kutyába se vette a támadást. A parittyakő suhogva tört keresztül a lombokon, néhány kis ágat le is szakított, de az ellenfél nyugodtan, szinte egykedvűen maradt meg a helyén. Az emberke tűzbe jött.

Egymásután lőtte ki parittyaköveit s a harcláza egészen pirosra festette az arcát.

A szomszédos nyaraló udvarán valaki csúnyán káromkodott.

— Hogy a csuda vigye el!... Kinek telik kedve benne, hogy kövekkel üsse ki az ablakaimat?

Mintha csak végszóra jött volna e csunya kitérés. A folyondáros, vadszőlőleveles tornác egyik ablaka csőrömpölvé hullott szét.

A haragos ember dühösen pattant föl. Nehéz léptekkel lépett ki az utcára és átkerült a szomszéd nyaralóba.

Sötét képű, marcona ember volt. Az álla borostás s a szemei ölteek.

Most embergyilkoló haraggal tépte föl a nyaraló lécekerítésének ajtaját. Észrevette a bombázó ellenséget. Egy kicsit mintha meglepődött volna. A csöpp emberke, parittyás fegyverével nagyon is gyöngének látszott arra, hogy ellenség-számba jöhessen. A haragos ember hát megállapodott. Mit csináljon? Bántsa e vagy ne az ökölnyi embert? Az ördögbe is! A kis legény csak nem akar felhagyni a fegyvertüzeléssel. Parittyakövei sülvitve röpködnek a nagy eperfára s azon át a saját udvarára. Vajjon mi célja lehet ezzel? Ahá! — amott a fán egy kövér rigó! Azt akarja zsákmányul ejteni. Ni, hogy kipirul az arca az igyekezéstől. A keze reszket, már ideges. Hanem most csakugyan bosszantó is annak a lusta madárnak

a nyugalma. Mintha odanőtt volna az eperfához. Néha-néha pislog egyet, az is olyan gunyos szembunyorgatás-féle. No várj csak!

A mérges ember maga sem veszi észre, hogy mit csinál. Lassan odamegy az eperfa alá és jókedvűen rászól a csöpp emberkére:

— Ugy-e, nehezen megy? Nem lehet eltalálni!

A csöpp ember felbámult. Ránéz a jövővényre és mintha megrettenne. De csak egy pillanatra. Aztán nyugodtan, okosan, mint egy komoly nagy, érett ember, megszólal:

— Nem tudok célozni!

— Majd segíték!

Kezébe veszi a parittyát. A csöpp ember minden vonakodás nélkül átengedi és feszülten vár. Két okos, fekete szemével figyel, hogy lesz-e eredménye az új támadásnak.

A komoly képű ember olyan furcsa látvány ebben a pillanatban. A bozontos szemöldökeit összevonja és magasra emelt karokkal céloz.

— Zrrm!

A parittyakő zizzelve repül s a csöpp emberke jóízűen, hangosan felkacag.

— Nem sikerült, bácsi! Most majd én!

— Helyes!

Most már az ökölnyi ember céloz. Megint semmi eredmény. Az a csunya madár meg van babonázva. Sehogysem fogja a golyó.

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

nyugati részét, főleg pedig Csanádot. Csanádmegyét ma már át-meg átszelik a vasutak s közvetítik az áldott föld termékeit az ország más vidékével, valamint a külfölddel is. Mégis azt tapasztaljuk, hogy az őstermelő vármegye legfőbb produktumát: a gabonát a drága szárazföldi utak mellőzésével az olcsóbb vízi utakon szállítják a Szegeden levő nagyobb kereskedelmi központ felé. Nem szólunk arról, hogy a jelenlegi marosi vízi közlekedésnek mennyi az akadálya, de azt meg kell említenünk, hogy a gabona-szállító hajókat lovakkal vontatják, a mi talán olcsóbb a vasutnál, de mégis *háromszor drágább* a gőzhajóval való szállításhoz.

Abban rejlik tehát nagy hordereje a Maros hajózhatóvá tételének, ha annak bizonyos szakaszán gőzhajók közlekedhetnek. Ez fogja a vidék közgazdasági életét a környék lakóinak teljes vagyoni konszolidációjáig fölemelni.

A Maros hajózhatóvá tételének egyik legfontosabb kelléke a laza homok-partoknak megszilárdítása. A hajózásról szó sem lehet addig, míg e laza homokpartok szakadó földtömegeit a rohanó folyó vize a mederbe fogja tudni sodorni, mert addig a gőzhajónak megfelelő vízmélység meg nem teremthető. A partszakgatások megszüntetése nagy előnyére fog válni főleg a Maros aradmegyei vidékének, melyeknek minden évben sok bajuk van a gyorsfolyású víz rakoncátlankodásával. Ilyen a helyzete Csanádmegyének is. Makó városa ezeket költött már el a magán-vagyonban kimondhatatlan károkat tevő partszakgatásokra. Számtalanszor kért erre segínyt a kormánytól, hol legtöbbször az üres ígéretnél nem nyert egyebet. A tervbe vett üdvös akció e tekintetben is áldására lesz a Maros-vidéknek.

Sok időt és még több anyagi áldozatot követel a nagy mű létesítése. De meg vagyunk róla győződve, hogy a fáradság és a befektetett tőke egy óriási terület üdvös gazdasági föllendülésében fogja meghozni idővel nemcsak erkölcsi, de számbavehető anyagi kamatát is.

Városok államosítása.

(A szabadkai eset ötleteiből.)

Arad, augusztus 7.

Kissé idegenül hangzik már a cím is, mert utóbbi időben azt vetik az állam szemére, hogy az egész vonalon államosít és elakarja sikasztani az autonómiát. A megyék államosítása befejezett tény legalább annyiban, hogy a vármegyék vagyongazdálkodását az állam veszi át a jövő évi január elsejétől. Itt tehát a tulajdonképeni önkormányzatot meghagyja az állam, beleszólási és önrendelkezési jogot ad a képviselőtestületnek a költségvetés összeállítására a vármegye vagyonával való rendelkezésre, fentartva magának természetesen a főfelügyeletet, a mit eddig is gyakorolt. Csupán a pénztárakat és számvevőségeket osztotta be a státusba.

Kérdés most már, vajjon nem kerül-e a sor a városokra is? A szabadkai skandalum legalább is erős lökést adhat ennek a tervnek, ha valóban tervben van a városoknak bizonyos határok között és feltételek mellett való államosítása. A belügyminiszter mint a törvényhatóságok vagyongazdálkodásának legfőbb öre bizony gondolkodóba esik Szabadka város panamája és ha lelkiismeretesen és nem sine cura gyanánt fogja fel hivatását, bizony megteszi, hogy az összes törvényhatósági joggal felruházott városokba ráküld egy-egy kormánybiztost és gyökeresen megvizsgáltatja a városok vagyongazdálkodását. Nem akar ez kifejezője lenni annak a gyanúnak, hogy talán minden városban olyan visszaéléseknek jönnének nyomára, mint Szabadkán, de bizony megeshetik, hogy a miniszteri kiküldöttek nem mindenütt találják rendben a városok szénáját.

Föltéve, hogy másutt nincs is visszaélés, annyi bizonyos, hogy a városok vagyongazdálkodása, rendszere igen csekély kivétellel, nem modern, sőt a legtöbb nem is szabályszerű és bizonyos, hogy egynémely város vagyongazdálkodását az állam — ha teljes tudomással bírna a dolgokról — nem ütné. Mert az eddig való felügyelet igazán oly laza, hogy még a lelkiismeretes sem lehet nyugodt a belügyminiszteriumnak. Hiszen látszik, hogy Szabadkán a hamisított zárszámadásokat iparszerűleg gyártották és a belügyminiszter mindannyiszor jóváhagyta.

Tulajdonképpen tehát a belügyminiszter első sorban önmagát kellett volna hogy megrojjja. Csak hogy persze neki megvan a kibúvó ajtaja. Ő a zárszámadásokat csak számszerűleg vizsgálhatta felül, mert ha minden város az

összes okmányait mellékelné a zárszámadásaihoz, társzekerek és különvonatok vinnék az aktacsimborasszókat és Budapestben közraktárt kellene építeni, a rengeteg papiros befogadására, amelybe a felülvizsgáló közegnek bele kellene furnia magát.

A szabadkai botrányos visszaélésekből folyólag tehát alighanem kardinális országos vizsgálatot fog elrendelni a belügyminiszter és a vizsgálat eredményéhez képest a városok államosítására is rákerül a sor, természetesen az autonómia legkisebb megsértése nélkül. Arról szó sem lehet, hogy a városi számvevőséget és a pénztárt a pénzügyigazgatóságokba olvaszták be, hanem igenis az csöppet sem sértené a város önrendelkezési jogát, ha a számvevőségeket függetlenítene és kimondaná, hogy a számvevőséget közvetlenül a belügyminiszterium vezetése alá helyezték és a direktívákat a számvevőség a belügyminiszteriumtól kapja. Ekként el volna érve az a cél, hogy a város autonómiájának érintése nélkül a számvevőség igazán mint a tanács mellé rendelt ellenőrző szakhivatal szerepeljen, a belügyminiszter a vagyongazdálkodás öröké képviselőjében. Így aztán a belügyminiszter mindig közvetlen tapasztalatokat szerezhetne a városok vagyongazdálkodásáról, a rendtelenségek, visszaélések megszűnének, vagy legalább is jóval alább szállnának és ennek elsősorban a városok látnák nagy hasznát.

Mert mit ér az autonómia, mint cifra, üres tartalom nélküli való bombaszt, ha a háttérben az anyagi károsodás ördöge leselkedik. A városok oly értelemben eendő államosítását tehát elsősorban maguknak az érdekelt városoknak kellene legjobban sürgetniök.

Készül a kiegyezés. Budapest-ről táviratozza tudósítónk: Bécsi politikai hírek szerint *Szell* és *Körber* miniszterelnökök a kiegyezés dolgában még függő kérdésekben ischli-utazásuk előtt megegyezésre fognak jutni, úgy, hogy a királynak *közös előterjesztéseket* tehetnek s így a *korona döntése kikerülhet lesz.* Hír szerint Körbernek Rátótra tervezett utazása elmarad.

A Kossuth-ünnep. *Apponyi* Albert gróf-nak, a képviselőház elnökének, a Kossuth-ünnepen való részvételére vonatkozólag újabbant azt jelentik, hogy a függetlenségi párt még eddig nem kereste meg *Apponyi* Albert gróftól a részvétel ügyében, de *Apponyi* önként följajánlotta egy, a párt jelenlegi ügyvezető alelnökéhez, *Tóth* Jánoshoz intézett levelében arra való készsége, hogy a Kossuth-ünnep ügyében a párttal érintkezésbe lép, sőt tudatta, hogy a párt kivánságára *Eberhard* bármikor Budapestre

— Munió! Munió! — kiáltja a nagy ember lázasan.

A csöpp emberke sietve gyűjt az apró, gömbölyű kövecskéket s a támadás újra megindul. Egyszer a nagy ember ló, máskor a kicsi. Így megy percekig. Az eredmény semmi s a hadakozó felek arca egészen belepirul a lázas küzdelembe.

Fent a nyaraló-lak verandájának ajtaja kinyílik s a verandára egy fekete ruhás, bánatos asszony lép ki. Szép, halavány arc. Szinte megkövesült rajta a bánat; hosszú ideje viselheti.

Megindul a lépcsőkön. Hanem aztán, ahogy az udvarra téved a tekintete, meglepődötten áll meg és megrándulnak az arcizmai. Mosolyog. Szokatlan dolog lehet ez a mosolygás a szomorú arcon, mert szinte fáradságosnak tetszik.

Az asszony tovább megy. Könnyű léptekkel az eperfa felé és mosolyogva megszólal: — Jó mulatást!

A kis és nagy ember a hangra hirtelen megfordulnak. A csöpp emberke örvendezve felkiált:

— Mamám, ez a bácsi sem tudja leparittyázni a rigót!

A sötétképű, nagy ember elpirul. Nagy zavarral küzd és kalapját lekapja a fejéről.

— Bocssáson meg asszonyom, — hebegi esetlenül — amiért ismeretlenül betörttem ide.

A szomszéd nyaraló lakója vagyok, *Topoly* Tamás! A kis fiának segítettem egy ellenség leterítésében.

Az asszony újra mosolyog. Kezét nyújtja a sötétképű férfinak és barátságosan mondja:

— Örvendek. Özvegy *Kisfáy* Pálné vagyok! Gyurka, köszönd meg a bácsinak a kedvességét!

A csöpp emberke megragadja a sötétképű férfi karját.

— Bácsi, parittyázzunk újra!

Az asszony felkacag. Szelíden, hogy nagyobb zavart ne keltsen a szava, mondja:

— Elég volt, fiam. A bácsi belefáradt már.

A sötétképű ember magához tér. Még meglátszik a röstelkedés az arcán, de már vidámban mondja:

— Szó sincs róla! A rigót nem találtuk el, de az én ablakaimat valószínűleg sorra kilőttük.

Ezen aztán mindhárman felkacagnak és élénken megindul a társalgás.

Topoly Tamás, a 102-es számú nyaraló lakója rideg, fáradt ember volt. Sok gond, sok vesződség szántott át az életén, ami meg-savanyította. Odalent, a Bácskában nagy darab földet nevezhetett magának és fejletlen siheder korától ennek a földnek a gondozása kötötte le minden idejét. A föld nehéz gondolatokat táplál. Magához láncolja azt, aki a rögturja és el nem ereszti soha magától.

Topoly Tamás, a föld embere, gyűlölte az embereket. Azoknak az élete hazug és minden igazság a föld aranykalászaiban hajt ki. Azok sohasem adnak kevesebbet, mint amit ígérnek s aki gondolja őket, annak százszorosan visszafizetnek. Az asszony pedig a teremtés legnagyobb hazugsága. Aranykalászként kellett magát és mindig kiderül, hogy csak hitvány pályavolt. *Topoly* Tamás tehát meg százszorosanban gyűlölte az asszonyokat.

Kisfáy Pálné, az özvegy, azonnal átlátott az új ismerőse lelkén. Maga sem tudta hogyan érdekelte ez a sötét képű ember, de nem árulta el magát.

Hanem *Topoly* Tamást egészen kifargatta a lényéből az új ismeretség. Nyugtalan lett és odahaza, a nyaralójában egyre az asszony bánatos, fehér arca kísértette. Ezzel az egy asszonnyal szemben halomra dőlt minden teóriája és erősen félni kezdett.

Az asszony a dolgok világos sejtése folytán óvatoss volt. Ritkán adott alkalmat a találkozásra és *Topoly* Tamás csupán a csöpp emberkével kötött szétszakíthatatlan, forró barátságot. Együtt járták be a nyaralóhely csöndes erdeit és madarakra vadásztak.

A csöpp emberke csudát beszélt odahaza a kirándulásokról. Az anya mosolyogva, csöndes álmódzással hallgatta s egyszer csak gyermekekes vágy fogta el. Ő is velök tart a vadászokkal.

A biztosítás kiterjed minden oly balesetre, amely akár otthon, akár utközben, kocsin, hajón, vasuton, hadgyakorlaton történik és halált, vagy rokkantságot okoz.

megy, de ez esetben a párt ismeresse meg öt konkrét kívánságával. Tóth János e hó 14 ére összehívta a függetlenségi pártot értekezletre s ezen az értekezleten fogják a képviselőház elnökének részvételére vonatkozó kívánalmakat pontosan megállapítani.

Kisiparosok küzdelme.

(Az agyonboldogító hitelszövetkezetek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Manapság, mikor az ipar és kereskedelem terén oly keserves harcokat vív a kis- és középosztály, mindenki természetesen találja azokat az ipari mozgalmakat, melyeket a kisiparosok a saját létérdekük érdekében indítanak.

Majdnem hétszázézer kisiparos küzd a mindennapi kenyérért. Hétszázézer kisiparos ajkáról hangzik e kiáltás:

— Nem adtok kenyeret, éhezni hagytok, pedig van erőnk, dolgozni akarunk és nem adtok munkát.

Most, mikor a technika bámulatos fejlődése, a tudomány vívmányai és a csodálatos találmányok sorozata hozzájárulnak a kisipar tönkretételéhez; most, mikor a gyáripár magá hoz ragadja a termelvények összeségét és azt mintegy monopolizálja, nem időszerűtlen ama kérdés: vajjon meddig lesz életképes a kisipar.

A feleletek rá nagyon különbözök. Az újabb kutatások, vizsgálódások, parlamenti küzdelmek és a politikai harcok éveken át visszhangoznak e kérdés megvitatásáról, de végleges feleletet még nem kaptunk. Sokak előtt a tőke uralma még nem olyan félelmes, hogy miatta a kisipar fölött a lélekharangot kelljen meghuzni, míg mások előtt magában a kisiparosságban a sötét pesszimizmus áll, mely kishitűségbe az a felfogás sodorta, hogy a tőke uralma, a gyárak füstölő kéményei az ő lélekharangjuk. És e felfogást megerősíti ama szomorú pusztítás, mely ott rágódik a kisipar eleven testén.

Es jönnek a boldogító messiások. Mindenki segíteni akar szerencsétlen embertársain. Jóságos emberbarátok akarnak a közönség szűkeklűsége ellen harcolni és megszületnek a hitelszövetkezetek.

Hogy min alapulnak ezek az áldást hozó jótékony és humánus intézetek, egy rövidke levél tartalmával fogjuk ismertetni, melyet egy

Megüzente. A rákövetkező napon már együtt járták be az ergőt. A nagy ember fázt. A sűrű, sötétlombú fák között hűvös szellők szaladtak és Topoly Tamás megborzongott. Valahogyan egy kis meredélyes utra kerültek. A csöpp emberke futott elsőnek, követni kellett. Az asszony gyöngé, apró lábai nem bírták a meredek ösvényt. A sötétképű embernek meg kellett fognia a kezét és úgy vezette. Mire felértek mindketőjüknek hevesen vert a szive és nem mertek egymásra nézni.

Halkan morajlott az erdő. Mintha mámoros sóhajlás lebbent volna a fákon, forró, szerelmes vallomás, mely békóba veri az akaratot. A férfi és az asszony még mindig fogták egymás kezét. Artatlanul, öntudatlan érzéssel s a tekintetük az erdőbe mélyedt. A férfi kezdte. Gyermekes álomszerű volt a hangja és halkan mondta:

— Az erdő csudálatosakat beszél. Megérti? Az asszony halgatott. A némaságban mélységes felelet rejlett s a férfi újra megszólalt: — Hallgassa meg! Én hallom a hangját. Azt mondja: „Nincs élet vágyódás nélkül, nincs férfi asszony nélkül...”

Az asszony álmodozva ismételte: — Nincs asszony férfi nélkül! . . . Hirtelen észretért. Mély pirosság lepte el az arcát és kitepte a kezét a férfiéből. — Menjünk! — Nem!

megszorult kisiparoshoz intéztek. A levél emígyen szól:

„Van szerencsénk értesíteni, hogy az önök által elfogadott és N. N. által kibocsátott és forgatott, 50 koronáról szóló, 1902. szeptember 1-én lejárandó váltót leszámítottuk. Saját érdekükben kérjük, hogy az 50 korona tőkét, 4 korona negyedévi kamatot, 2 korona informacionális és kezelési költséget és 1 korona 60 fillér illetéket 1902. szeptember hó 1-én pontosan kiegyenlíteni sziveskedjenek, mert ily csekély összegnél újításról, avagy halasztásról szó sem lehet.

Eddig a levél. Tehát a jószívű emberbarátok akképpen segítenek megszorult embertársaikon, hogy egy 50 koronás egy hónapos kölcsön f-jében 57 korona 60 fillért kérnek. Majdnem 200 százalékot. És aki ebben kételkedni próbál, forduljon csak akármely hitelszövetkezethez.

Ez a 200 százalékos kölcsön pedig a belügyminiszter és a törvény kijátszása mellett történik. A törvény a 8 százaléknál magasabb kamatot mint uszora vétséget üldözi, de a jószívű emberbarátok nagyon hamar találtak rá módot, hogyan kell azt kijátszani. A dolog igen egyszerű. A 8 százalékos kamatot felszámítja, de azonkívül felszámít informacionális díjat, kezelési költséget és illetéket. És az ilyen mellékdíjak már nem ütköznek törvénybe.

Senki sem érzi jobban, mint a kisiparos és a kiskereskedő, hogy mennyire mostoha gyermeke e hazának, mennyire száműzöttje a magyar társadalomnak. Tanácsok, kutatások és vizsgálódások napirenden vannak, népboldogítók (bolondítók) ezerszámra akadnak, de hol van az az igazi megváltó, ki erős észszel és bátor szívvvel önzetlenül fogja felsegíteni azt a munkásosztályt, mely vérével és nyomorúságos munkájával fizeti keserves létét? Szellem, mely a létért való küzdelemben a milliók harcában felülemelkedik és elárasztja megnyugvással azokat a sokat szenvedő mostoha gyermekeket?

De ha nem jön el az a megváltó szellem, akkor álljanak egymás mellé, főzzék össze létérdekeiket, fogjanak testvéri jobbat és meg fogják látni, hogy az egyesített erők hatalma mire lesz képes. Mindegyik valamennyiért — ez emberi kötelesség. Valamennyi mindegyikért — ez emberi jog.

A férfi mondta. Szenvedélyesen, indulatosan és elébe állott az asszonynak.

— Ne menjen! Hallgasson meg! Könvörgött a hangja s lázasan csengett: — Hallgasson meg! Kösse össze életét az enyémmel!

Az asszony megrettent. Tiltakozva emelte fel a karját és fuladozva mondta:

— Nem lehet . . . nem lehet . . . — Miért? — tört ki a férfi kebléből fájdalmasan a szó!

— Ön más ember . . . — Más . . .

A férfi mondta ezt utána eltűnődve. Aztán lassan kiderült az arca és mosolygott.

— Nem az vagyok már — mondta diadalmasan. Megváltoztam . . .

Fent, az egyik fa ágán egy rigó füttyentett. Vidém, hangos fütty-szó volt; messzebb a csöpp emberke lázasan felkiáltott:

— A rigó, a rigó . . .

A férfi és az asszony felocsudtak. Révetegettek a kis emberre, aki újra kiabált:

— Bácsi, támadjunk!

A sötétképű ember megindult. Álmodó, lassu léptekkel, de kéz-közben az asszonnyal. Mikor odaért a csöpp emberhez. forrón, szeretettel magához ölelte annak a fejét és könyözve mondta:

— Fiam, ezt a rigót nem bántjuk!

Lefegyverzés?

(A reval-i találkozó.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 7.

A Revalból érkező táviratok beszámolnak annak az ünnepi találkozásnak a külsőségeiről, amely tegnap ment végbe Vilmos császár és Miklós cár között a Finnöböl partján, Helsingforssal szemben fekvő hadi kikötőben. A találkozás fényes, hatalmas uralkodókhöz méltó volt, de a világ nem annyira a pompára kíváncsi, mint azokra a benső dolgokra, amelyek e fényes lepel mögött fognak lefolyni.

Tele vannak a lapok találgatással. Tegnap már megemlékeztünk egy verzióról, ma Berlingen át Olaszországból egy másik feltevésnek a hire kell szárnyra. E szerint olasz pénzügyi körökben arról beszélnek, hogy az ideai uralkodó-találkozásokon mindenütt a lefegyverkezés kérdése jött szóba s erről fog tanácskozni Vilmos császár is a cárral. A lefegyverkezés gondolatának a felszínre vetője állítólag Viktor Emánuel olasz király volt, aki legelőször a minapi pétervári látogatása alatt hozta volna szóba a dolgot.

Olaszországnak igen nagy érdeke volna a lefegyverkezés, mert pénzügyei csaknem teljesen szétzüllőben vannak s így érthető, hogy Viktor Emánuel király szóba hozta a dolgot. De hogy eredménye lesz e tanácskozásnak: az nemcsak kétséges, hanem szinte teljesen hihetetlen is.

Mai távirataink a következők:

Reval, augusztus 7.

Tegnap este 8 órakor a Hohenzollern yachton disztrakoma volt, a melyen a két uralkodón kívül résztvettek Alexis nagyherceg, Frigyes Henrik herceg és mindkét részről a kíséretük. Vilmos császár a nevét viselő orosz Narva-dragonos ezred egyenruhájában üdvözölte a cárt a hajó lépcsőjénél. Miklós cár a német tengerészeti egyenruhát viselte. A lakomán Vilmos császár Miklós cárnak baloldalán ült. A lakoma befejeztével a két uralkodó a földézetten cerclét tartott. Esti 10 óra felé a két flotta valamennyi hajója villamos fényben pompázott.

Nem sokkal 10 óra után a két uralkodó és a kíséretük valamennyi tagja a Standardra ment, ahol résztvettek az éjjeli lövőgyakorlatokon, melyeket fényszórók használata mellett 37 és 44 milliméteres ágyukból és toldalékcsővekből rendeztek szilárd céltáblák ellen. Fél 12 óra tájban Vilmos császár visszatért a Hohenzollernre.

Páris, augusztus 7.

A revali császár találkozással foglalkozva a *Parisienne* írja, hogy rosszul illenék Franciaországhoz, ha ezt a találkozást kritizálná, mely megszilárdítja az európai békét és Franciaország saját céljait szolgálja. A lap utal arra, hogy Oroszország és Németország közeledése egybeesik az Olaszországgal való kibéküléssel és azt mondja, hogy ez a tény mutatja a béke utáni őszinte óhajt, mely a népeket eltölti. Veszedelemes is volna feltenni, hogy minden konfliktus lehetetlenné vált, még is tény, hogy a háboru veszedelme csökkent.

A *Figaró* azt tartja, hogy Oroszország és Németország bizonyára megegyeznek abban, hogy az európai egyensúlyt fenntartsák, de számos kérdés marad fenn, mely a két birodalmat elválasztja, így nevezetesen a kereskedelem,

A Nemzetközi baleset elleni biztosító társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 3000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosít az Aradi Közlöny előfizetőinek.

szerződés kérdése, mely ép oly kevésbé oldható meg, mint a mily kevésbé fog a német vám-tarifa valaha életbe lépni. Vilmos császár látogatása e szerint csak udvariassági tény és balga volnz jelentőségét tölteni és sikerét elővigyázatlanul leszámítani.

A *Republique* azt hiszi, hogy a revali találkozásnak az általános politikai szempontjából nincs jelentősége, csak alkalmat kell nyújtani a kereskedelmi szerződés és a lengyel kérdés megbeszélésére. Ellenben a *Journal* azt tartja, hogy a két császárnak módjában lesz eszméket cserélni a nemzetközi politikáról. Itt többről van szó, mint egyszerű udvariassági látogatásról.

A tudós tragédiája.

(Az öngyilkos egyetemi tanár.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

A csanaki szőlőhegyen egy lövés hangzott el, melynek dördülését meghallotta az egész ország. Mint tegnap már megírtuk, Ráth Zoltán, a kiváló tudós, a kassai jogakadémia tanára, édes anyja özv. Ráth Károlyné nyaralójában agyonlőtte magát.

Feleségével, *Borsiczky* Arankával (a vas megyei Borsiczky-család szülöttjével) s négy gyermekével künn lakott édes anyja csanaki nyaralóján. Az édesanyja nem volt velük. Súlyos idegbajával Budapestre vonult egy szanatórium nyugalomába. A tudós professzornak üdülnie kellett volna Csanakon, de lelki egyensúlyát nem találhatta meg. Az édesanyja állapota is izgathatta. Lovránába, a Quarnero partjára készült hát családjával s úgy volt, hogy néhány nap múlva utra kelnek.

Feleségének véghetetlen örömeire úgy látzott az utolsó napokban, hogy jobban van. Epp kedden este mondotta nagyobbik leánykájának (két leánya és két kis fia volt a házaspárnak), hogy apa jobban van.

Szerdán reggel a csanaki nyaraló toronyszobájában beszélgetett Ráth Zoltán a feleségével. Epen a langyos fürdőből jött ki, nyugodtnak látszott. A lovranei utról folyt köztük a szó. Kevéssel tizenegy óra előtt Ráthné lement a konyhába, mert férje ozsonnát kért. Boldogan mondotta kis leányának, hogy apának ma jó kedve van, milyen jó lesz az ut Fiume felé.

Tizenegy órakor maga vitte fel az ozsonnát, de velőtrázó sikoltással állt meg a szoba küszöbén. Az ura ott feküdt előtte a padlón, véresen, holtan. Agyonlőtte magát azzal a revolverrel, melyet mindig magánál tartott, de soha még el nem sütött, csak most ez egyszer.

A reménység, hogy minden jóra fordult, korai volt. A végső elhatározottság nyugalma volt az, mely a szegény asszonyt, özvegysége küszöbén, egy-egy percre megvigasztalta. Mert a szegény tudós a halál gondolatával járt folyton szeretettel közt. Agyon tanulta, agyon dolgozta magát s a tudós dicsősége előtt, mely reá várt, meghátrált; gyötörte a gondolat, hogy hogyan fog ő megfelelni annak a feladatnak, melyet vállára akarnak tenni.

Ez a feladat, mint tegnap már megemlítettük, *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszter odahagyott statisztikai és pénzügytani tanszékének betöltése lett volna a budapesti tudományegyetemen.

Kassáról, a hol a jogakadémián adta elő e tudományokat, Ráth Zoltán az idei június hónapban azzal a tudattal bucsuzott, hogy többé oda vissza nem tér. A reá váró nagyobb feladatok nyomasztó érzésével ment üdülni Bártfára, majd jött onnan Győrbe családjával július ele-

jén, az édesanyjához. Nem a reménység és bizalom éltette már többé. E veire fiatal volt még, de lelkében bomlott idegzetű agg. A szünetlen munka megerőltette idegeit.

Ráth Zoltánt a magyar tudományosság a jövő reményei közt tartotta számon. Be is váltott már sokat a várakozásból, melyet értékes egyéniségéhez fűztek, de a jövő még többet ígért. A múlt esztendőben aratta utolsó sikerét egy munkájával, melyet a kartellekről írt. A feltűnés elől dolgozó szobájába vonult vissza és új feladatoknak szentelte magát, melyektől most az ország oktatásügye a budapesti egyetem katedrájára szólította el. De a sors másképpen rendelkezett.

Győrött született 1863 június havában, mint egyetlen fia Ráth Károlynak, a történetirónak. Sok ifju barátja jár Győrött, kik szomorúan emlékeznek most a zárkózott természetű, végtelenül szorgalmas, kitartó és céltudatos gyermekről, ki fiatal is alig volt, mert csak tanult, tanult, s a világ örömeivel, mulatságaival nem törődött. Ilyen volt a bencések gimnáziumában s ilyen a jogakadémián is.

Mint igaz tudós- és író-nemzetség ivadéka, maga is korán adta magát az irodalom művelésére. Tudós- és író-nemzetséget mondottunk, mert már az édesapja: Ráth Károly előtt volt egy nagyon nevezetes író-tagja a győri Ráth-esaládnak: Ráth Mátyás, a magyar újságírás atyja, az első magyar hírlap, a pozsonyi *Magyar Hirmondó* alapítója és szerkesztője a tizenhét-cadik század nyolcvanas éveiben.

Győrött fogják eltemetni. Halálával rövid időn belül a második csapás érte nejét. Néhány héttel ezelőtt nővére koporsója mellett zokogott.

TÁVIRATOK.

A pénzügyminiszter Bécsben.

Bécs, augusztus 7. *Lukács* László pénzügyminiszter tegnap este Budapestről ideérkezett.

Az orleansi herceg akciója.

Páris, augusztus 7. Több lap közli az orleansi herceg politikai titkárságának körlevelét, amelyben felhívja a rojalista bizottságokat, hogy energikus hadjáratot indítsanak a tanszabadság és a kongregacionista intézetek újból való megnyitása érdekében. Az *Echo de Paris* *Jules Lemaître*-nek a hazafias liga tagjaihoz intézett felhívását közli, hogy nyujtsanak be tömeges petíciókat a bezárt iskolák újból való megnyitása érdekében.

Páris, augusztus 7. A statisztikai jelentések szerint már csak három megyében, úgy mint Cote du Nord, Morbihan és Finistere-megyékben van hátra a kongregacionista intézetek bezárására vonatkozó dekrétumok végrehajtása. Chamberyben a rendőrbiztos kénytelen volt a bezárandó iskola kapuját betöretni. — *Beauregard* marquis tiltakozott ezen eljárás ellen és eltávolította a hivatalos pecsétet.

Sagasta visszavonul.

Madrid, augusztus 7. *Sagasta* miniszterelnök a *Heraldo* képviselője előtt kijelentette, hogy vissza óhajt vonulni a politikai küzdőtérre, de ennek az ideje még eddig nem érkezett el.

Madrid, augusztus 7. Az a hír, hogy *Sagasta* miniszterelnök lemondani szándékozik, élénk megbeszélések tárgya. Néhány lap *Moret*-et mondja *Sagasta* valószínű utódjának.

A londoni béke-ünnep.

London, augusztus 7. A Guillohallban tegnap este nagy béke-ünnepet rendeztek, ame-

lyen körülbelül 2500 ember vett részt, köztük a kabinet számos tagja, a gyarmatok miniszterelnökei, több indiai fejedelem és sok tábornok, akik magukat Dél-Afrikában kitüntették. *Roberts* és *Kitchener* tábornokoknak feliratokat nyújtottak át. Mindkét tábornok, akiket lelkes óvációkban részesítettek, igen elismerőleg nyilatkozott a gyarmati csapatokról. *Kitchener* lord azt mondotta, hogy amíg az a szellem, a mely a gyarmati csapatokat eltölti, fennmarad, Angolország képes lesz a birodalmi eszmét fenntartani. A vezetőknek azonban ezt a szellemet úgy kellene fejleszteniük és irányítaniuk, hogy hathatósan szolgálja az egész angol nemzetet.

A visszament pártj

(A legfrissebb udvari szenzáció.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Egy bécsi távirat alapján említést tettünk ma arról a nevezetes udvari szenzációról, hogy *Mária Annunziata* főhercegnő- és *Siegfried* bajor herceg eljegyzése füstbe ment. Az eljegyzést — így szól a sürgöny — békés uton mindkét részről felbontották s ezzel vége a — szerelemnek.

Vajjon melyikünk nem jutott már abba a furcsa, kényelmetlen helyzetbe, hogy mikor egy eljegyzés felbontása után először találkozott az exvőlegény-nyel vagy az exmenyasszonnyal: nem tudott vele miről beszélni. A már közeledő és aztán szertefoszlott nász gondolata zavarba hoz bennünket és bár ezer kérdés is lebeg az ajkunkon, nem tudjuk megtalálni, illetve nem tudjuk újra feltalálni a régi érintkezési pontot. A mi géneünk azoaban valószínűleg csak csekélyke, muló kellemetlenség ahhoz a rossz érzéshez, a mely egy volt menyasszony torkát szorítja össze, mikor összekerül ismerőseivel, a kik tegnap még karika-gyűrűt láttak csillogni az ujján és ma már tudják, hogy a „vőlegény” köszöntését nem fogadják az utcán a „menyasszony”, de még a mamája-papája sem.

A milyen szívesen és sokat „tracscsolunk” a szalonban és kávéházban a visszament pártikról, oly kevésbé merjük szoba hozni az ugynevezett illetékes helyeken ezt a „szomorú eseményt.” Mert milyen arccal és milyen hangulattal menjünk egy olyan család jourjára, a hol a házikisasszony pártija visszament? Ártatlánjunk? Az üdvözlésekben nagyon könnyen fel-fedezhetik a kárörömet. Kondoláljunk? A részvétnyilatkozat komikus és sértő hatást keltene és bizonyosan reánk sütnék a hipokrizis bélyegét.

Mind ezek a visszament főhercegi párti alkalmából jutnak eszünkbe. Az eljegyzést annak rendje és módja szerint, felbontották. Viszszacszerélték a finommivű karikagyűrűket, levelek mentek, levelek jöttek, végül bizalmasan értesítették az európai udvarokat, hogy a bajor herceg és az ausztrál főhercegnő házasságából nem lesz semmi. A párti visszament.

Mi következnek ezek után? Férfi-olvasóink szerint bizonyosan *Siegfried* herceg pezsgőbe, vadászatba merül, és ha majd egyszer, karusszelnél, lóversenyen vagy udvari bálban találkozik *Mária Annunziata* főhercegnővel, balszemére vágja a monokliját és serényen udvarolni kezd egy grófkisasszonynak; ellenben olvasóink képzelete szerint valószínűleg *Mária Annunziata* főherceg kisasszony fehér szobájában jól kisírja magát és ha majd egyszer Bécsben a Práterben vagy Münchenben az *Englischer Garten*ben kocsikorzó közben összetalálkozik *Siegfried* herceggel, szenttelen arccal félrefordítja fejét és szemmel látható, nagy érdeklődéssel fogja vizsgálgatni a park nyesett fát

Sem így, sem úgy nem fog történni. Ha Siegfried herceg találkozni fog ezek után *Károly Lajos* főherceg és *Mária Terézia* főhercegnő leányával, volt jegyesével: tisztelettel elfogadja a mosolygó barátsággal feléje nyújtott fehér kezecskét és kicseréli véleményét hogylétéről a főhercegisasszonyával.

Igy határozza azt az etiquette, mely körültekintőbb, óvatosabb és mulatságosabb, mint a Knigge illemlkodexe.

Az etiquette szent nevében utazott Siegfried herceg tegnap Bécsbe, hogy bucsulátogatást tegyen a főhercegi családnál, mely nem tartotta őt méltónak a főhercegisasszony kezére. Lehet-e ennél kedvesebb, derüesebb megoldás?

— Fenség! Végtelen boldogok vagyunk, hogy önnel összeköttetésünket megszakíthatjuk.

— Fenséges asszonyom! Életem legszebb perceit itt töltöttem. Boldog voltam és büszke, mert szó volt arról, hogy családjukba felvétek; vigasztalhatatlan vagyok most, hogy tervünk nem sikerült.

A főhercegisasszony legmagasabb kézcsókra nyújtja kezét. Mária Annunziata főhercegisasszony mosolyogva pirul, Siegfried herceg szertartásosan hajbókol, majd távozik és a keleti expresszvonattal sietve visszatér Münchenbe.

És a szerelem? Álmélkodnak a poéták és a gyöngédérsű, ifjú hölgyek. A szerelem kérdése is gyönyörűen meg van oldva. Bizonyosak vagyunk a felől, hogy az etiquette lezárva tartotta a bajor herceg és az ausztriai főhercegnő csókvágyó ajkait, a jegyesség idejében. Most az el nem csattant csókok megnyugtató érzése töltheti el lelküket...

Az aradi uszó- és evezős-verseny.

(A Maros bajnoksága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 7.

Az Aradi Atlétikai Klub, mint már jeleztük érdekes és nagyszabású versenyeket rendez a „Maros” Aradi Evezős Egyesület közreműködésével e hó 24-én. A versenyeket eredetileg 17-ére tűzték ki, de az e napra eső bécsi és balatoni versenyek miatt, a Magyar Atlétika Szövetség és több budapesti sportegyesület kérelmére, elhalasztották, miután nevezettek is részt akarnak venni az aradi mérkőzéseken.

Az aradi bajnoki uszó- és evezős-versenyek az egész ország sportembereinek érdeklődésére tarthatnak számot. Az érdeklődést bizonyítja, hogy már eddig is több nevezés történt. Nevezést jelentettek be: *Graefe*, a Balaton-átúszás bajnoka, *Halmai István* és *Weisz Géza*, a Magyar Úszóegyesület bajnok tagjai, *Bigelbauer Árpád*, az Aradi Atlétikai Klub tagja, aki szintén bajnok. A versenyek részletes sorrendjét is megállapították már a következőkben:

1. Race négyes evezős verseny. Elsőnek ezüst érem. Egyleti zárt.
2. 100 méteres uszóverseny. Elsőnek ezüst érem. másodiknak bronz érem. Egyleti zárt.
3. Klinker négyes evezős verseny. Elsőnek ezüst érem. Egyleti zárt.
4. 50 méteres ifjúsági uszó verseny. Az aradi középiskolák felső osztályu tanulóinak számára. Elsőnek ezüst érem, másodiknak bronz érem.
5. Kettős pár evezős verseny. Elsőnek ezüst érem. Egyleti zárt.
6. 1000 méteres országos uszó verseny a Maros bajnokságáért. Elsőnek arany-érem bajnoki szalagon és a „Maros bajnoka 1902” cím. Másodiknak ezüst érem, harmadiknak bronz érem.
7. Egyes (skiff) evezős verseny. Elsőnek ezüst érem. Egyleti zárt.
8. 300 méteres uszó verseny (handicap). Egyleti zárt.

9. Fűleslabda mérkőzés a „Maros” Aradi Evezős-Egyesület és az Aradi Atlétikai Klub között.

A nevezések *Lészai Ottó*hoz, az Aradi Atlétikai Klub kapitányához címzendők (Arad, Karolina-utca 2. szám). Nevezési zárlat augusztus 18. Nevezési díjak: a bajnoki versenyre 5 korona, az Aradi Atlétikai Klub tagjai számára 2 korona, az ifjúsági versenyre 1 korona.

SPORT.

+ Kerékpáros falkavadászat. Az aradi kerékpár-klub érdekes versenyt rendez legközelebb: Kerékpáros falkavadászatot. Három kopó, róka és master vesznek részt a versenyben, melynek győztese értékes díjat kap.

Az orfeuménekesnő becsülete.

(Történet egy eltagadott pofonról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 7.

Van Budapesten egy szép kis gömbölyű énekesnő, a ki egy fővárosi kisebb dalcsarnokban a legnépszerűbb leány. Kötő hangja van, ügyesen játszik és előadás után fesztelenül mulat az uri társaságokban. Elegánsan jár és sok értékes ékszere van. Mindez elég ok arra, hogy felkeltse pályatársai irigységét, akik ennek alkalmadtán kifejezést is adnak.

Igy elterjedt az a hír, hogy a kisasszonynak azért van ezeket érő ékszere, mert egyszerre több urral folytat viszonyt. Természetesen az énekesnőt ez a gyanu bántotta s kutatni kezdte a hír szerzőjét és csakhamar rájött, hogy ez nem más, mint az ő vetélytársnőjének az udvarlója; Sz. fővárosi hivatalnok. Az énekesnő, aki hatalmas termetű leány, körülbelül egy hónappal ezelőtt a fiatal embert fölkereste a Balaton-kávéházban s ott nyilvánosan kérdőre vonta:

— Hallja az ur, hánnan tudja ön, hogy én milyen uton szerezem az ékszereimet?

— Bocsanat, de én nem ösmerem a kisasszonyt — felelt Sz.

— Annál csunyább, hogy mégis a becsületben gázol. Figyelmeztetem, vigyázzon a nyelvére, különben megismertetem önt a tenyermel.

Ez a nyilvános rendreutasítás sértette a hivatalnok önértékét és úgy állott bosszút az énekesnőn, hogy naponként elítogatót abba a kávéházi dalcsarnokba, ahol a leány játszott és egy kis kutyát is vitt magával. Amint aztán az énekesnő a pódiumra lépett, Sz. egyet csettenet ujjával, aztán elég hangosan szólt a kutyának:

— Pszt! pszt!

A kisasszony ilyenkor idegesen fészkelődött, mert a dalcsarnokban tilos ugyan a piszszegés, de hát a hivatalnok nem is az ő játékát ócsárolta, hanem csak a kutyáját szolította. Végre napok múlva a leány a bosszantásnak ezt a módját meguntta, leugrott a pódiumról, a fiatal ember elé lépett és rövid szóváltás után arculütötte őt.

Az ügyeletes rendőr nyomban közbelépett és hivatalos tisztelettel jelentést tett a botrányról a hetedik kerület kapitányságánál, ahol botrányokozás miatt vonták ma felelősségre az énekesnőt.

A tárgyaláson hosszas vita fejlődött ki, mert a fiatal ember letagadta a pofont, a leány pedig azt erősítgette, hogy még most is érzzi a tenyere az ütést. A kapitány becítálta a rendőrt:

— Hát történt pofozkodás?

— Már hogyné történt volna.

— Sz. azt állítja, hogy őt nem ütötte arcul a kisasszony.

— Ő mondhatja, de én hitet teszek rá, hogy az a pofon, amit kapott, a mai rossz viszonyok közt is megér tiz forintot.

A kapitány az ügyet áttette a büntető járásbíróhoz, mert az énekesnő becsületsértés miatt panaszt emett a hivatalnok ellen.

A Neptun-fürdő halottja.

(Az eltűnt holttest.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 7.

A szerencsétlen véget ért *Taugner János* holtteste még mindig nem került elő. Ott van lenn a Maros iszapos vizében, bizonyára valamely tutaj alá akadva. A Neptun-fürdő uszodáját átkutatták többszörösen, de hiába, a kotrórudakkal sem találtak a holttestre.

A vízbefult ember felesége ma Aradra érkezett. A borzasztó hírt még tegnap este kapta meg sürgöny útján, melyet az aradi rendőrség küldött neki. A szegény asszony tegnap Battonyán várt az urára a vasuti állomáson, mert úgy volt, hogy haza utazik. Mint megirtuk, *Taugner* haza is akart menni, de valakivel találkozott az utcán, elbeszélte az időt, lekésett a vonatról és szerencsétlenségére elment fürdeni.

Taugner ma reggel érkezett meg Aradra, s nyolc órakor már a rendőrségen volt. Itt *Murády Almos* rendőrhadnagy megmutatta neki a hátramaradt ruhákat, melyekben férje tulajdonát ismerte fel. Zokogva borult fájalmában a jól ismert ruhákra.

Az asszony néhány napig Aradon marad s megvárja, hogy nem találják-e meg az ura holttestét.

A kapitányi hivatal a marosmenti hatóságokhoz a következő köröző levelet intézte, arra az esetre, ha a holttestet feltalálnák:

Körözés.

Taugner János 32 éves németpereg-i lakos ma délután 6 órakor a Marosba fult.

Felkéretnek a hatóságok, hogy amennyiben nevezett hulláját a hatóságuk területén kifognák, e hivatal haladék nélkül értesíteni sziveskedjenek.

Termete magas, jól táplált, arca hosszukás, haja barna, álla borotvált.

Különös ismertető jele: egyik karján tetovirozott.

A hullán piros csikos uszónadrág van.

Arad, 1902. augusztus 6.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

A szomorú eset mindenfelé beszéd tárgya volt ma. Érthetetlennek látszik, hogy *Taugner* miképen tünhetett úgy el a vízben. Felmerült az a gyanu is, hogy talán öngyilkos volt. Ez az eset azonban ki van zárva. Halálának főoka a fürdő hiányos berendezése, mely már a harmadik áldozatot követeli a Neptun-fennállása óta.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* Az új primadonna felléptei. *Rózsa Lili*, az aradi színház új primadonnája, aradi szereplése előtt Gyulán lép fel *Zilahy* hathetes szezonja folyamán, mint vendég. Az *iszé* Gabrielláját és a *Lotti ezredesei* Lottiját fogja eljátszani. Az októberben megkezdődő aradi téli szezon kezdetén e két szerepen kívül egy érdekes premierben fog fellépni *Rózsa Lili*. *Zilahy* megvette a Párizsban nagy sikert aratott *Rosina* operettet, melynek címszerepét ő kreálja.

* *Haller Irma*, az Aradi Nemzeti Színház tagja tegnap mutatkozott be a kolozsvári közönségnek a *Nebántsvirág* címszerepében. Felléptéről egyik kolozsvári lap így ír: A kisasszony nagyon kedves jelenség, játéka ügyes mozdulatai kecsesek, finomak, éneke kellemes

habár a hanganyag, a melylyel rendelkezik, nem nagy. Es ha a játékművészet pótolni képes a hangbéli fogyatékosokat, akkor Haller Irma kitünő szubrett-primadonna, mert hangon, szép hangon kívül mindazzal rendelkezik, a mire egy jó szubrettnak szükség van. Lehet, hogy a bemutatkozás izgalmi, az első fellépéssel járó elfogultság miatt nem tudott olyan szépen énekelni, mint a hogyan tud, de hát ez nem von le semmit sem értékéből, mert a mai este bő alkalmat fog nyújtani arra, hogy hangját is bemutassa. Tegnap első fellépte alkalmából a közönség szívesen fogadta, sokat tapsolt neki és minden dalt megújráztatta. Nagy kíváncsisággal nézünk mai fellépte elé.

* **Hegyi Aranka és a Népszínház.** Hegyi Aranka a budapesti Népszínház művésznője, mint tudósítónk értesül, nem szándékozik megújítani *Porzolt* Kálmán igazgatóval októberben lejárt szerződését. A művésznő most kapta meg az új szerződési ajánlatot, mely régi fizetésének mindössze negyedrészt biztosítja számára. Ez az oka annak, hogy Hegyi Aranka most azzal a gondolattal foglalkozik, hogy ez év őszén megvált a Népszínházról.

* **Szegény Henrik.** *Hauptmann Gerhardt*, mint egy boroszlói újság írja, a napokban fejezte be „Szegény Henrik” című színművét. Az új darab a téli évadban kerül színre. Egyébként a karácsonyi könyvpiacra regényt is írt. Berlini írói körökben azt is beszélik, hogy Hauptmann Schreiberhanban nemzeti színházat akar alapítani, ahol a bayreuthi mintára, 10—15 előadást rendez majd évenként.

Az aradi légszeszgyár új tulajdonosai.

(Angolok mint részvényesek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Jelentős változás történik rövid idő múlva az aradi légszeszgyárnak: az aradi világitási és erőátviteli társulatnak belső életében. A társulat részvényeinek tulajdonosai új vállalatot vettek át, a mi körülbelül egyértelmű azzal, hogy a légszeszgyárnak új tulajdonosai vannak.

Az aradi légszeszgyárat, a mely eredetileg helyi részvénytársaság volt, a mint ismeretes, a *Société Anonyme d'Éclairage du Centre* nevű belga társulat vette meg és folytatta több évig a saját cége alatt. Tavaly a *Société* az aradi légszeszgyárat helyi részvénytársasággá változtatta át, a melynek részvényeinek legnagyobb része — ezer közül 970 — a belgák kezében maradt.

Az új cég: az aradi villamossági és erőátviteli társaság mindenben a *Société* aradi vállalatának jogaiba és kötelességeibe lépett s a város az utóbbival kötött szerződést a társulatra ruházta át.

Most újabb, jelentős változás történik az aradi légszeszgyár tulajdonában. A mint értesülünk, a társulat belga részvényesei, a *Société Anonyme* tulajdonosai, a maguk részvényeit eladták a budapesti Központi légszesz- és villamossági részvénytársulatnak. A részvény-eladás ügyében a tárgyalások befejeztettek, s az a közeli napokban már formailag is befejezték válik.

A belga részvényesek jogutódja, a Központi légszesz- és villamossági társaság tulajdonképpen angol cég kezében van; ennek az angol cégnek tulajdona volt a bécsi légszeszgyár is, azonban a *Luiger*-rel való ismeretes konfliktusok miatt bécsi vállalkozását felfüggette; miután az angol cég most Magyarországra kívánja működését kiterjeszteni, Budapest központtal magyar részvénytársaságot alakított.

A változás a légszeszgyárnak a várossal szemben való viszonyát egyáltalában nem érinti, miután a részvénytársaság cége egyáltalán nem változik.

Azonban változás fog beállani előreláthatóan a társulat igazgatóságában, a melynek tagjai közül többen e változás miatt lemondanak. Az új igazgatósági tagok választására valószínűleg rendkívüli közgyűlést tart a részvénytársaság.

Mayerné a fogházban.

(A főlezerélt rab-ruha.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Az aradi kir. törvényszék központi vizsgálóbírósa irodájában serényen folyik a munka az előzetes letartóztatásba helyezett Mayer Gyuláné bűnyügyében. A nyomozati iratok másolása már annyira előrehaladt, hogy holnap délelőtt az teljesen be lesz fejezve.

Mayerné védőügyvéde időközben elkészítette a felelősség indokait és azokat még holnap délelőtt benyújtja, úgy, hogy nincs akadály abban, hogy az összes iratok már szombaton Nagyváradra felterjesztessenek.

A börtönben ma már sokkal nyugodtabban viselkedik a szerencsétlen asszony és erősen bizik abban, hogy ártatlansága csakhamar ki fog derülni. Ma már levetette a rabruhát is, mert védője gondoskodott, hogy ruháit a börtönbe beküldjék.

A kir. ügyészség vezetője, *Meszlényi Antal* dr. megengedte a fogolynak, hogy levelet írhasson és most e levelek írásával rövidíti meg a fogság iszonyúan hosszú napjait. Előkelő rokonsága már régebben szakított vele. Nyomorult sorsában nem volt senkije és ez is nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy oly szédületes gyorsasággal rohant a züllésbe.

Tíz évvel ezelőtt ünnepelt szép leány volt. Aradon rokonainál tartózkodott ez időben és irigykedve nézhették az aradi leányok, hogy hogy mennyire körülrajongták az akkori arszlánok. A társaság legjobbjai vették körül és ő szépségével, műveltségével, kedvességével lebilincselte mindnyájukat.

A moral insanity mily erős megnyilatkozása az, mikor előkelő rokonsága, ösmerősei barátai, egykori tisztelői szemelátára züllik napról napra és süllyed le azok társaságába, kik a társadalom szeméjéi.

Ebben a züllésben nagy szemrehányás éri azokat, kik egykor hozzá közel állottak, hogy nem tudtak annyit elérni, hogy a rossz utra tévedt nő innen pusztuljon, hiszen csak közmegebotránkozást okozott mindannyjuknak. Ez a végtelen közöny növelte csak benne a züllési hajlamot, mely végre a börtönbe vitte.

A börtön rideg fala között eszmélni kezd a szerencsétlen asszony. Most tudja csak mérlegelni azt a rettenetes pályát, melyet befutott; most kezdi mérlegelni, hogy mennyi volt az ő, és mennyi a mások hibája.

Ez a lelki állapot adja most kezébe a tollat. Azok a levelek, melyeket a börtönből kiküld rokonainak, ismerőseinek, a modern társadalmi regények megírójának becses dokumentumai lehetnek, mert erős vonásokban festi meg az életet.

TANÜGY.

(—) Megerősített tanár. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Gebe Mihály* mátkói állami főgymnasiumi ideiglenes rendes tanárt rendes tanári minőségében megerősítette.

Nagy tűz az aradi határban.

(Eléggett termés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Ma délután nagyszabású tűzvész pusztított az aradi határnak a Csála-telep felé eső részén. *Dobro Mitru* földjén, melyet *Werner Imre* aradgáji kereskedő bérel, ütött ki a tűz, s a cséplés alatt álló termésben nagy kárt okozott.

Délutáni két órakor a nevezett helyen, hol két cséplőgép dolgozott, égni kezdett egyik asztagnak a vége. Hogy mitől gyuladt meg, nem tudják, csak egyszerre látták, -hogy ég, s néhány perc alatt már lángokban állott az egész asztag.

A tűz borzasztó gyorsasággal terjedt s a lángok a cséplőgépek köré felhalmozott termést mind elemésztették. Belekapott a tűz az egyik cséplőgépbe, mely szintén odaveszett.

A veszedelem hírére sok ember sereglett össze a mindenfelé folyó mezei munkából. A tűzoltók is kimentek, de hiába, mert oltásról szó sem lehetett. A tűzoltók munkája legfeljebb arra szorítkozott, hogy a közelben lévő asztagokat megvédjék a veszedelemtől. A gáji rendőrség élén *Moldován Odön* rendőrtiszt jelent meg a helyszínen.

Az elégett gabona mintegy százhusz hold termése volt, főképen buza s kevesebb árpa és rozs. Az odaveszett gabonának, mely negyed részben volt biztosítva, hatezer korona az értéke. A *Dobro Pál* tulajdonát képező cséplőgép tizenötezer koronát ért s biztosítva volt.

Mikor *Werner Imre*, kit a kár háromnegyed részben terhel, meglátta a nagy pusztulást, ajultan rogyott össze.

A belvárosban alig tudott valaki a határ messze eső részében pusztító tüzről, pedig még este is égett a rengeteg gabona.

HIREK.

Az emigránsok utódai Aradon.

— A Kossuth-ünnep vendégei. —

Arad, augusztus 7.

A budapesti *Kossuth-ünnep* rendező-bizottságához a külföldről is nap-nap mellett érkezik bejelentés, melyekben a külföldön élő magyarság szívesen szólal meg. Érdekesek a bejelentések, mert tanúságot tesznek arról, hogy a külföldre szakadt magyarság nagy része részt kér Kossuth-ünnepeléséből. A levelek közül egy eredetire, mint tartalmára nézve különös értékkel bír *Busky József* a párisi akadémia tanárának a bizottság elnöke: *Lakatos Miklós*-hoz intézett levele, mely így hangzik:

Tisztelt polgártárs! Tudomásunkra jutott, hogy *Kossuth Lajos* 100 ik születésnapját a magyar nemzet méltóan akarja megünnepelni a fővárosban. Én és velem azon több, mint 600 tagot számláló egyesület, melynek élén állok, s melynek tagjai egytől-egyik született magyarok, de kik külföldön élünk s bár tagjaink egy része Angliába, Olaszországba, Svájcba, Amerikába költözött, kik tehát már a külföld polgárai vagyunk, testületileg akarunk e magasztos napra Budapestre jönni, hogy a nagy Kossuth nyugó-helyére, továbbá *Klapka* sírjára, *Petőfi* szobrára s az aradi hősi vértanúk sírjára kegyeletünk jeléül koszorút helyezzünk, s hazánk iránti hőségünknek ezzel is jelét adjuk.

Eljöhettek-e mindnyájan? Mi mind elhalt 1848—49-iki honvédek gyermekei s unokái vagyunk, kik nagyobb részét már külföldön születtünk, egyesek idegen nőt vettek feleségül, keveset, sőt sokan semmitsem beszélünk magyarul, édes anyanyelvünkön s mégis gyerme-

keinkkel együtt megmaradtunk jó magyaroknak, s ami fő, életre-halálra Kossuthistáknak!

Mint értesülünk, az *aradi Kossuth-asztaltársaság* már most megindította a mozgalmat, hogy az emigránsoknak Aradra érkező utódait a polgárság magyaros szeretettel fogadja. — Tervbe vették, hogy a vendégeket *magánházaiknál fogják elszállásolni* s már a legközelebbi napokban felszólítást intéznek a lakossághoz, hogy jelentkezzenek azok, kik az Aradra jövő vendégeket bajlókukba fogadni akarják.

— **A spanyol királyné Bécsben.** *Bécsből* táviratozzák: A spanyol anyakirályné és *Mária Terézia* infansnő délelőtt Badenből ideérkeztek és egyenesen a kapucinosok sirboltjához hajtottak, a hol *Eresébet* királyné, *Rudolf* trónörökös és *Albrecht* főherceg koporsójánál koszorut tettek le és imádkoztak. Ezután szállásukra *Frigyes* főherceg palotájába hajtottak. Este visszatértek Badenbe. Egyidejűleg ideérkezett *Frigyes* főherceg is.

— **Katonai szemle.** *Rieger* Imre vezérőrnagy, a temesvári cs. és kir. 7. lovasdandár parancsnoka, a dandárnak Arad körül folyó gyakorlatának főülvizsgálatára *Aradra* érkezett.

— **Than Károly kitüntetése.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király, a személye körüli miniszter előterjesztésére, *Than Károly* dr. főrendiházi tag, budapesti nyilvános rendes egyetemi tanárnak, a tudományosság terén szerzett kiváló érdemei elismerésül, a *Ferenc József* rend nagykeresztjét adományozta.

— **A királyi könyvek itthon.** A budapesti országos levéltár — mint fővárosi tud. sitónk értesül — legközelebb értékes kincsekkel gazdagodik. A királyi könyvek, a régi magyar királyok kiváltságlevelleiről és egyéb adományzásairól készült hivatalos iktatókönyvek egy része kerül újra haza. Mint annyi más történeti emléket, úgy ezeket a királyi könyveket is elveszítette a nemzet a letűnt viharos századokban. A mohácsi vész előtti időkből származott királyi könyvek, a melyeket Nagy Lajos óta a budai tárnoki házban őriztek, elpusztultak akkor, a mikor Budavárát bevette a török. A Habsburg-házbéli királyok azután Bécsben őrizték királyi könyveiket. 1872-ben, a mikor a magyarországi és az erdélyi kancellária Bécsbe szállított irattárai jogos helyükre: a budapesti országos levéltárba kerültek, ezekből a királyi könyvekből is hazakerültek a kevésbbé fontosak: azok, a melyek merőben személyi vonatkozású királyi ehatározásokat foglalnak össze. De Bécsben maradtak mostanáig a legfontosabb királyi könyvek, számszerint 68. Most végre kiadják ezeket a magyar királyi könyveket is. Legközelebb már haza kerülnek ezek a királyi könyvek is és a budapesti országos levéltárban helyeztetnek el. Megelégedéssel kell ezt tudomásul vennünk és örvendenünk kell azon, hogy ismét visszakérül valami azokból a magyar királyi kincsekből, a melyeket odafönn Bécsben őriznek.

— **Magyar városok községi bankja.** Pozsonyból jelentik: A város képviselőtestülete tegnap elhatározta, hogy mivel a tervezett nagy kölcsön még nem vihető keresztül, egyelőre a pozsonyi takarékpénztárnál 1.7 millió korona folyószámlahitel vétessék föl a legsürgősebb igények kielégítésére. Együttal elfogadták azt az indítványt, hogy a *magyar városok községi bankjának* alapítása ügyében a többi városokkal a szükséges tárgyalásokat indítsák meg; a kormányt pedig kérik föl, hogy mindama pénzintézeteknek, melyek a községeknek kölcsönöket nyújtanak, ezen üzletek után törvényileg adó- és illetékmentességet adjon.

— **Uj egyetemi tanár.** A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére, *Daday Jenő* dr. tudomány-egyetemi magántanárt és a magyar nemzeti muzeum őrét a József-műegyetemen üresedésben levő állattani tanszék nyilvános rendes tanárává a szabályszerű illetményekkel kinevezte.

— **A románok himnusza.** *Lendl* Adolf képviselő szereti a kerülete románait. Nagyon biztatón nyilatkozott, mint fővárosi levelezőnk jelenti, a napokban is róluk. Beszélgetés közben szó esett a nemzetiségi kérdéstről, melynek megoldása annyi fejtörést okoz politikusainknak és államférfiainknak. Dr. *Lendl* Adolf, ki tudvalevőleg a temes-rékási erősen nemzetiségű izü kerületet képviseli az országgyűlésen, állítólag ezt a csattanós kijelentést tette:

— *Láio*gassa meg *Szent István* napján a kerületemben tartandó ünnepélyt és alkalmas lesz hallani, amint *Temes Rékás*on *ezer oláh fogja a magyar himnusz*t énekelni.

— **A francia kormány újabb akciója.** Párisból táviratozzák, hogy *Combes* miniszterelnök újabb csapást készül mérni a papokra. Ugyanis mindjárt az ülészak elején törvényjavaslatot fog előterjeszteni, mely szerint *senki sem keresztelhető meg addig, míg huszadik évét be nem töltötte*, vagyis mindenki majd olyan korban fogja vallását megválasztani, a midőn már maga határozhat róla, hogy milyen vallást kövessen.

— **Az öngyilkos törvényszéki aljegyző.** Távirati értesülésünk alapján megirtuk tegnap, hogy *Zoltán* Oszkár dr. törvényszéki aljegyző Győr mellett a személyvonaton agyonlőtte magát. A fiatal ember nemrégiben még *Aradon* tartózkodott. Junius 1-től 28-ig mint tartalékos kadét-örrmester, az aradi 33 ik gyalogezredhez vonult be fegyvergyakorlatra. Hosszabb ideig élt azonban itt mint önkéntes a mult esztendőben. *Zoltán* igen rokonszenves fiatal ember volt, kit ismerősei szerettek. Már önkéntes korában nagyon ideges volt, s minden csekélységet a szívére vett. Érthető, hogy milyen súlyos rázkódtatás volt számára édes anyja halála. Akik ismerték, nagyon valószínűnek tartják azt a feltevést, melyet tegnap már említettünk is, hogy az anyja halála miatti buskomorság adta kezébe a revolvert.

— **Jókai cáfolata.** Hire járt, hogy *Vadnay* Károly utóda a hivatalos *Budapesti Közlöny* szerkesztői állásában *Jókai* Mór lesz s hogy a miniszterelnök erre nézve már megállapodásra jutott *Jókai*val. E hirre *Jókai* Mór most a következő cáfolatot teszi közzé:

Ama hírlapi közleményt, mely szerint *Szell* Kálmán miniszterelnök ur a *Vadnay* Károly után üresen maradt szerkesztői állásba engem szándékoznék behelyezni s eziránt velem tárgyalat és megállapodásra jutott volna: sietek megcáfolni. A miniszterelnök ur velem e tárgyról sohasem beszélt, se velem megállapodásra nem jött, a mint hogy az említett hivatalos állást nem is tartanám általán elfogadhatónak. *Jókai* Mór dr.

— **Az angol koronázás.** Londonból írják: Az udvarhoz közel álló körökben azt beszélék, hogy *Edward* király azért siettetta a koronázást, mert, ha koronázatlanul halna meg, neje, *Alexandra* királyné nem kapná meg az államtól az özvegyi évjáradékot, mely 100,000 font sterlinget tesz. A koronázásra a király külön hordszéket készíttetett, mely hasonló ahhoz, a lyen a pápát viszik a *Szent Péter*-templomba. A *Westminster* apátságban, ahol a koronázás lesz, igen sok hely üresen fog maradni, mert a peerek nagy része már elutazott Londonból. A királyi kamarás, hogy a templomot mégis megtöltse, táviratilag meghívta a koronázásra a 20,000-nél több lakosságú városok polgármestereit. *Chonmel* irországi város polgármestere ezt válaszolta a főkamárásnak:

— Nem kérek és nem fogadok el meghívást a koronázásra.

Egy másik távirat jelentés szerint a *Westminster* apátságban ma tartották meg a koro-

názás főpróbáját, melyen az összes szereplő egyéniségek megjelentek. A király a tegnapi utat s a mai főpróbát a legcsekélyebb fáradság nélkül megtette.

— **Másfél száz család kitérése.** A békésmegyei Füzesgyarmat községében uj unitárius egyház alakult, még pedig a református egyház kitért hiveiből. Füzesgyarmat gazdaközönységének nagy része, 125 család hagyta el ősei hitét és tért át az unitárius vallásra. El lehet képzelni, hogy hatalmas okoknak kell lenni, mely százhuszonöt családot kényszerít az áttérésre. Nem lehetnek az ottani ref. egyházban teljesen egészséges állapotok ilyen körülmények között. Az uj egyházat *Józan* Miklós budapesti és *Ádámossy* Gábor vásárhelyi unitárius lelkészek alakították meg nagy ünnepélyességgel, melynek mintegy 250—300 tagja lehet. A kitérést a ref. egyház meg fogja érezni nemcsak erkölcsi tekintetben, hanem anyagi téren is, miután módosabb gazdák az áttérők s ezeknek egyházi adója ezentul nem jöhet számításba.

— **Ezüst menyegző.** Kedves családi ünnepet ült szerdán *Kormos* Adolf, a zámi *Transzsylvania* szálló tulajdonosa és neje; házasságuk huszonöt éves évfordulóját. Az ezüstmenyegzőn *Zám* egész értelmisége, s *Aradról* is számosan vettek részt és őszinte szeretettel ünnepelték a jubiláns házaspárt. A vallási aktus után lakoma volt, a melynek során több főlköszöntőben kivánták az ezüstlakodalmasoknak a boldog aranylakodalmat. *Az aradi vendéglősök és kávéosok ipartársulata*, az aradi *pincéregyesület* s az aradi *Kossuth-asztaltársaság* okiratban üdvözölték a jubilánsokat.

— **Koch és Gernault.** Párisból jelenti a táviró: A *Figaro* egyik szerkesztője Berlinben beszélgetést folytatott *Koch* dr. tanárral. *Koch* kijelentette, hogy *Gernault* kísérletei *sem komolyak, sem nem tudományosak*. Egyáltalában nem hisz azoknak bizonyító erejében. Mindenesetre az eredmény csak hónapok múlva volna várható. *Garnault* nagyon siet avval, hogy magát tuberkulotikusnak jelentse ki. Allatorvosok, a kik beteg hussal való manipulációk közben megsértették magukat, a specifikus gümőkorcóra képzele ugyanazon tüneteit mutatják, de ezért egyáltalában nincsenek a betegségtől fertőzve. *Garnault* tapasztalatai ártalmatlanok; egy év múlva épp oly jól fogja magát érezni, mint a kísérletek előtt. *Koch* fentartja azt a nézetét, hogy a marhatuberkulózis fertőzése komoly következmények nélkül marad és tej által át nem vihető.

— **Csodarabbi a börtönben.** *Budapest*en pár hét óta egy galíciai csodarabbi kelt feltűnést, a ki — állítólag — ráolvasással minden betegséget meggyógyít és ezért — szintén állítólag — semmi néven nevezendő honoráriumot nem fogad el. *Oziás* *Hersch* *Padrasch*-nak hívják ezt a csodaembert, a kinek *István-téri* lakására százával sereglettek minden nap a benne bizók, zsidók és keresztények egyaránt. A rendőrség azonban titkon feljelentést kapott, hogy *Padrasch* tulajdonkép közönséges kuruzsló, a ki maga nem fogad ugyan el pénzt, de a neje és a famulusként körötte működő három bócher annál inkább. Ma déiben — mint tudósítónk táviratozza — nyolc detektiv lepte meg a csodarabbit, a kinek akkor is vagy ötven ember ácsorgott, gyógyítást keresve. A szobában egész sereg persely függött, ezeket a rabbi ijedten szedte össze és dugdosta el bő kaftánja zsebeiben. A detektivek az őreg nejevel és tanítványaival együtt felkísérték a kerületi kapitánysághoz, a hol jogosulatlan gyógyítás miatt valamennyit letartóztatták. A rabbi hivatkozott arra, hogy ő is, neje is beteg, így őket holnap reggelig rendőri felügyelet alatt szabadlábra helyezték, a három bócher azonban ott tartották a rendőrségi fogdában.

— **A Marosba fult huszárok.** Két huszár lett áldozata ismét Arad mellett a fürdőzésnek. Egyik, ki a *Hadik*-huszárezred legénységébe tartozott, ma délután fuladt a *Marosba* a *Csalogovits*-

féle zsigmondházi vendéglő közelében. A másik az Arad környéki falvakban elhelyezett Vilmos huszárok egyik közlegénye pedig a közeli Kisfalud mellett lelte halálát a Marosban.

— **Körözés négy év múlva.** Még 1898-ban történt, hogy *Vancsó Ilona* cselédleány eltűnt Aradon lakó szülei lakásáról. Most, négy év múltán beállított a leány anyja a rendőrséghez s kérte az eltűnt körözését. A rendőrség az országos körözést megindította.

— **Gyilkos automobil.** *Dániel László* kanaki földbirtokost, a volt nógrádmegyei főispánt kellemtelen és végzetes kimenetelű incidens érte torontálmegyei birtokán. *Siró János* földmives Péter nevű négy esztendő kis fia az utcán játszadozott minden felügyelet nélkül, amidőn *Dániel László* automobilja arrafelé járt. Az automobil lassan haladt, a gyermek észrevéve az érkező járművet, bátorságát akarta próbára tenni. Atment az országúton, az utca másik oldaláról pedig visszafelé igyekezett. Visszamenet azonban az automobil elkapta a kis fiút, aki a kocsikerekei alá került és súlyos sebeket kapott, amelyek *benagy kinok között bele is halt.* A kétségbeesett szülők feljelentették az esetet s a hatóság már megindította a vizsgálatot *Dániel László* ellen.

— **Az iratosi posta.** A nagyváradi m. kir. posta- és távirda-igazgatóság közhirre teszi, hogy az *Arad* vármegye pécskai járásában fekvő s *Förрай Nagy-Iratos* község kötelékébe tartozó *Nagy-Iratos* puszta folyó évi augusztus hó 10-től kezdődő érvényével, az *Arad* 1. számú posta- és táviradahivatal postai kézbesítőköréből az *Arad* 2. számú posta- és táviradahivatal postai kézbesítő körébe kebelezi át. Utolsó távirdája továbbra is *Kurtics* lesz.

— **Megölte a vőlegénye sirköve.** A kegyeletes gyász lett halála okozójává Budapesten egy fiatal szép leánynak, *Fürst Janka* 20 éves művirág-készítőnek. A szép leánynak meghalt a vőlegénye s halottja sírjához ment ki tegnap, hogy koszorút tegyen a hantra. Ott zokogott a kerepesi temetőben a vőlegénye sírján s a mint odaborult a hantra, a sírkő, mely ugylátszik csak lazán volt beleásva a földbe, egyszerre megingott s teljes súlyával ráesett a gyászoló menyasszonyra. A nehéz kő súlyosan megsebesítette a leányt. Esméletlen állapotban vitték a Rókusba, de az orvosok már nem segíthettek: *Fürst Janka* ma meghalt a kórházban. Jómódu szülőknek gyermeke a leány. A *Kazinczy-utca* 8-ik számú házában volt lakása és apjának kávépörköltje van.

— **Öngyilkosság rágalom miatt.** *Budapesten*, mint sürgönyzik, ma este öngyilkosságot követett el egy *Schwarzhartel* *Magdolna* nevű 39 éves uriaszony, ki *Stájerország*ból jött a magyar fővárosba rövid idő előtt s itt életjárdékából élt. A *Szentpéteri-utcában* lévő lakásán föbelötte magát s mikor a szomszédok betörték az ajtót, már meg volt halva. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy a rágalom kergette a halálba.

— **A hamis szakál története.** Egy kisvárosi iparos boldog házasságot élt ifju feleségével *Nem-sokára* összejött legénykori barátaival s ennek öröme olyan dárídót csaptak, hogy a férj hajnal-tajt pityókusan bandukolt hazafelé. Így nem vette észre, hogy barátai hamis szakált ragasztottak állára. A hálószobában tántorgása közt feldöntötte a mosdót, a nagy csörömpölésre felriadt az asszony s betörőnek nézven a nagyszakálás idegét, felugrott az ágyról, seprűt ragadott s alaposan helybenhagyta betörőnek nézett férjét. Időközben leesett a hamis szakál s az asszony ezek után szorgalmasan rakta a jeges borogatásokat a pőrul járt férj sajtó testére.

— **Csalás husz éven át.** Olyan nagy a szegénység, hogy még az alamizsnával is visszaélnék és a sikkasztás, csalás ragálya annyira elharapódzott már, hogy az elesett koldusok társadalmába is belépett ez a bűn. Szól pedig az ének egy szegény asszonyról, aki *Nagyvára-*

don husz év óta jogtalanul veszi föl a várostól másnak szánt segélyt. A város tudnillik évenként mintegy 500 szegényt segélyez havi két négy söt husz koronával is és ezen a címen ekként mintegy 17.000 koronát oszt ki. A szegények azonosságát a rendőrség igazolja és ő adja ki a számvevőség által kiállított utalványokat, amelyre aztán a városi pénztár kiadja a folyósított összeget. Egy *Persinszky Terézia* nevű asszony kap ily módon 20 év óta egy régesrég elhunyt asszony: *Persinszky Antalné* helyett segélyt és talán soha ki nem derül a turpiság, ha az illető most nem folyamodik segély fölemeléseért. Ekkor az iratokból kitűnt, hogy *Persinszky Antalné* már 1880-ban meghalt és helyette *Persinszky Terézia* szedegette föl az alamizsnát. A derék némbereleinte tagadott, de mikor rásütötték a bűnt, vallott s ügyét áttették a rendőrséghez. Persze a szegény asszonyon nincs mit venni, legfeljebb lecsukják és megvonják tőle az ezután való segélyt.

— **Hajlitosztó felhők.** Régi szokás faluhelyen, hogy zivatar esetén meghuzzák a harangokat. A babonás nép úgy tartja, hogy a harangzugással a felhőket szétozlatják s a vihart elűzik. Sok szerencsétlenségnek volt ez a bölcsője, mert a villám a legtöbb esetben a toronyba sujtott s úgy emberben, mint a templomban nagy kárt okozott. Egy ilyen borzasztó szerencsétlenség történt tegnapelőtt a *Kassához* közel fekvő *Saca* községben. Este 10 órakor a szendergő falu lakosságát iszonyu zengés, vakító villámlás, felhőszakadáshoz hasonló óriási zápor ébresztette fel. A megriadt, álmukból felzavart emberek kétségbeesetten nézték az elemek tomboló hatalmát. Az istenítéleti időben nem szűnt meg a villámlás, utána pedig a földet megrengető szörnyű mennydörgés. A borzasztó időben indult el *Kovács Pál* harangozó. három istenes emberrel: *Krisztán János*, *Bohnyák András* és *Tóth János* gazdákkal a toronyba, félreverti a harangokat, hogy ércnyelvük hangos szavával eloszlassák a tomboló elemek haragját. Alig hogy két percig zott a harang, iszonyu villámlás, utána ülsiketítő dörgés támadt s a harang szava még egyet kondult s azután tovább nem hangzott. Ez feltűnt a toronyba ment emberek családjának s kétségbeesetten, teli gonosz sejtélemmel várták a vihar végét. Mikor a borzasztó zivatar elvonult, többen felmentek a toronyba s a harangláthoz érve, iszonyu látvány tárult szemük elé. A harangok alatt ott feküdt holtan *Kovács Pál* harangozó s a két parasztgazda: *Krisztán János* és *Bohnyák András*, vagy két lépésnyire pedig megbénult tagokkal *Tóth János* gazda nyöszörgött. A villám, a mint harangozni kezdtek, becsapott a toronyba s három embert halálra sujtott, egyet pedig bénává tett. A szerencsétlenség a faluban és a környéken nagy megijebbenést keltett.

— **A német császár Waldeck-Rousseauról.** A német császár, mielőtt északi utjára indult, *Morgan*t, az amerikai trösztkirályt fogadta, *Norvégia* vizeiben pedig a jaktján *Waldeck-Rousseau*, volt francia miniszterelnököt és nejét látta vendégeül. *Waldeck-Rousseau* most egy barátnőjéhez intézett levelében leírja ezt a látogatást és a többi között azt mondja, hogy a német császár az ő férjéről úgy nyilatkozott, hogy most ő a legügyesebb államférfiu Európában. Ha *Waldeck-Rousseau* — tette hozzá a császár — monarchia miniszterelnöke lett volna, olyan maradandó nevet szerez magának, mint *Richelieu*, *Bismarck* és *Gladstone*. *Morgan*ról a német császár azt mondta, hogy nagyon elbizakodott ember, aki azt hiszi magáról, hogy a világot trösztjeivel át fogja alakítani. Igaz, hogy a körülmények kedveznek *Morgan* tervének és fel tudja azokat használni a maga céljaira, de könnyen lehet, hogy ezek a körülmények a jövőben ellene fordulnak és összes alkotásait tönkre teszik. Látszik ebből a nyilatkozatból, hogy a német császár helyesen lát és nem igen bizik a trösztök jövőjében.

— **Az öreg Strakosch.** Meghalt az öreg *Strakosch* *Párisban*, hol az utóbbi években szinigazgató lett a *de* *fejl* impresszárió, a kire sokan emlékeznek még vissza abból az időből, amikor az ő

tündérszép leánya *Febea* *Aradon* vendégszerepelt. A szép *Febeával* akkoriban *Nagyváradon* érdekes epizód esett meg. Nemcsak a város szeladonjai, de minden épkezláb férfi szerelmes volt akkor a búbajos *Febeába*, a kinél kevés szebb és igézőbb nő járt azóta is a *Körös* partján. Akkor történt, hogy *Febea* kisasszony a *Püspökfürdőben* járván, megcsodálta a lótosz virágot s önkéntelenül felsóhajtott:

— Jaj de szeretnék egy ilyen virágot! . . .

E pillanatban gondolkodás nélkül ugrott a vízbe egy mellette haladó nagyváradi ügyvéd és kitépve néhány lótoszt, odarakta hódolattal a halálra rémült *Febea* lábai elé, akinek csak e jelenet után mutatkozott be.

Néhány napi tüzes udvarlás után füllig szerelmes lett a gazdag gavalér a szépséges *Febeába*, és meg is kérte feleségül az öreg *Strakoschtól*. Az öreg azonban a következő épületes kijelentéssel kosarazta ki a kérést:

— Kedves barátom, az életnek ezer meg ezer olyan baja van, a melyek arra készítik az embert, hogy vízbe ugorjék és szabaduljon a földi gondoktól. Ne vegye rossz néven tőlem, ha nem adhatom a leányom olyan könnyelmű embernek, aki már egy hitvány lótosz virágért is kész a vízbe ugrani.

— **Utlevél-hamisító tanító.** A határszéli hatóságoknak már régebben föltűnt, hogy különösen a katonasor alá kerülő legények és fiatal leányok utlevél nélkül mennek át a romániai határon. Eleinte azt hitték, hogy a határszéli őrség hanyagsága folytán történhetik ez meg, de később kiderült, hogy az átkelésnél mindenkinek van szabályszerűen kiállított igazolványa. A mult kéten négy fiatal leány akart átmenni a határon. A bodzai őrsparancsnok megvizsgálta utlevelüket s azt találta, hogy a személyleírás két leányra nem illik rá. Kérdőre vonta a leányokat, a kik bevallották, hogy az utlevelet *Romuleszku* bodzai román tanítótól kapták, a ki másnak is szokott utlevelet adni. Erre a csendőrség házkutatást tartott *Romuleszkunál*, a kinél sok kitöltetlen utlevél lapot és egy hamisított szolgabírósi pecsétet is találtak. Találtak még sok levelet, részben magyarországi, részben romániai lélekkufaroktól. *Romuleszku* az elfogott leányokkal együtt bekisérték a járásbírószágra.

— **Házassággal végződött öngyilkossági kísérlet.** *Párisban* mintegy négy héttel ezelőtt *Devoir Jeanette* kisasszony a *Szajnába* ugrott azon való bánatában, hogy vőlegénye röviddel ezelőtt egy vasuti szerencsétlenség alkalmával életét vesztette. A *Szajna* partján sétálók közül egy *Jérome Henri* nevű fiatal orvos utána vetette magát a leánynak és kimentette a vízből. Most azt jelentik *Párisból*, hogy a feltűnő szépségű, előkelő leányt tegnap vezette oltárhoz az életmentő fiatal orvos.

— **Lovagias nyilatkozat.** A következő apróhirdetés jelent meg egy délvidéki kisebb lapban: Bűnbánóan visszavonom azon állításomat, hogy *Kovácsné* urnó ugyanazon kalapot viselte volna tegnap a korzón, amelyet a mult évben minden vasárnap és ünnepnap hordott. *Dr. H.*

— **Lopott halakért — halál.** *Sebestyén Jánosné* gyönki lakosné életével adózott tolvaj természetének. Hétfőn este két gyermekével iszonyu kinok között meghalt. Az esetet így mondja el tudósítónk: *Szokora Józsefné*, a ki szomszédja volt *Sebestyén*eknek, hétfőn délután apró halakat sütött. A patkányokat akarta velük elpusztítani, úgy, hogy a halak belső részébe *patkánymérget* tett. A kisütött halakat tányérra rakta s kitette a ház elé hűlni, maga pedig hátrament a kamrába, hogy ott a patkánylyukak elől elrakodjon. E közben valami miatt átment hozzá *Sebestyén*né, a ki, mivel senkit sem látott a konyhában, a sült halakból tiz darabot a köténye alá rejtett s azzal hazament. Aznap este *Sebestyén*né a lopott halakat megette vacsorára két gyermekével, a mitől azután annyira rosszul lettek, hogy még azon éjjel meghaltak. Az előtalált halhulladékokból megállapították, hogy azok mérgezetek voltak s ezektől halt meg *Sebestyén*né és két gyer-

meke. Szokoráné elmondta, hogy a halak tőle valók, de azokat Sebestyénnek egy lopta el, tehát a tolvaj természetének esett áldozatul.

— Nagy ebéd és apró kellemetlenségek. Bécsben poruljárt egy gazdag ur. Semmi egyéb nem volt a büne, minthogy bőven szórta az aprópénzt. Másodmagával ebédelt meg a Práter egyik olyan korcsmájában, amiben — úgy látszik — legfeljebb ötforintos bankót szoktak váltani a vendégek. Kitűnő pezsgőt ivott, a menüt is végigvágta össze, hogy nem igen törődött azzal, hogy minek mi az ára, a pincéreknek udvariasan és bőkezűen köszönte meg a vesződséget, amit okozott nekik s végül a muzsikuskoknak egy százast küldött elismerése szerény jeléül. A szomszéd asztaloknál pedig összesugtak s olyan humbris is találkozott, aki a jól ebédelő urban Humbert urra ismert. Telefonoztak a rendőrségnek, amire a policei csakugyan hirtelen megjelent és a fekete kávé után rögtön elkövetkezett a fekete leves is. A nagypénzü urat becitálták, kihallgatták s azután nagy hajlongás és bocsánatkérések között elbocsátották. Kisült ugyanis, hogy egy rémségesen gazdag francia gróft csíptek meg — s hol járt ezalatt Humbert ur és kedves családja...

— Magyar név. *Mudrák* Gyula váci illetőségű aradi lakos családi nevének „Mihályi“-ra kért változtatását a belügyminiszter megengedte.

— Vértűdő Fehéregyházán. Borzalmas eset történt — mint tudósítónk írja — tegnapelőtt Fehéregyházán. Verekedés közben három emberélet esett áldozatul s több súlyos testi sértés történt. Az eset így történt: *Latkán* Ferenc, *Miszter* Adám, *Szvinák* Pál és *Bosner* Jakab együtt voltak aratni s a résztermést együtt rakták össze a szérüskeriben, hol elcséplétek. Tegnapelőtt fejezték be a cséplési munkát, meijnél jelen voltak az illetők feleségei is. A buza szétoztása alkalmával azonban az emberek összeveszttek. Előbb csak szóváltás történt, később azonban tetlegességre került a dolog, s mivel másként nem bírtak egymással, bicskákkal támadtak egymásra. A vér láttára az asszonyok is beleavatkoztak a dologba s kiki a saját férje védelmére kelve, sariókkal és vasvillákkal támadtak az ellenfelekre. A szörnyű verekedésnek csak akkor lett vége, a mikor *Latkán* Ferenc halva esett össze *Szvinák* Pál késszurásától, a mit látván *Latkán*é, a kezében volt sarióval elmettette *Szvinák* nyakát, ki szintén rögtön meghalt. A vérengzésre összefutott emberek szállították el a halottakat és a sebesülteket, de utközben *Miszterné* is meghalt a sérüléseiben. A verekedésben résztvett többi aratók oly súlyos sérülést szenvedtek, hogy valamennyi élet-halál közt lebeg.

— Cipőjét szerezze be *Porter* Vilmos nagy áruházában a Szabadság-téren, mivel ott meg lehet nyugodva afelől, hogy biztosan kézi gyártmányt kap, mely sokkal tovább tart, mint a gyárilag készült cipő. Az árak rendkívül mérsékeltek; sárga cipők, hölgyek- és gyermekek részére az előrehaladt szezon miatt saját áron adhatnak tovább, de ennek dacára is öt forintos bevásárlásnál minden vevő igényt nyer az élet-nagyságu ingyen fényképre.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Sötét bűn. A budapesti büntető törvényszék vádtanácsa ma délelőtt tárgyalta *Czárán* táblabíró elnöklete alatt *Horvát* Lajosnének és *Horvát* Marinak, *Flas* Teréz és *Mazur* Anna nevű kis leányok elcsábítóinak felelőbizetését a vizsgálati fogságot elrendelő végzés ellen. A vádtanács helybenhagyta a vizsgálóbírónak a vizsgálati fogságot elrendelő végzését. A vádtanács ezen határozata ellen a letartóztatott terheltek védője, *Visontai* Soma dr. felfolyamodást jelentett be a kir. ítélőtáblához, amely a jövő héten fog dönteni véglegesen a szabadlábra helyezés ügyében.

§ A lugosi szenzáció. *Krassó-Szörény* vármegye kiadója, *Klucsarics* Henrik, több ezer koronára rugó váltóhamisítást követett el Vi-

rányi János nyomdátulajdonos és a „*Krassó-Szörényi Lapok*“ tulajdonosának kárára. Virányi időközben elhunyt, de még halála előtt esküt tett, hogy *Klucsarics* megbüntetését és a szenzáció bűnügy ma nyert befejezést a lugosi kir. törvényszék előtt. A főtárgyaláson *Potyondy* Géza kir. törvényszéki bíró elnökölt; a vádat *Virág* Béla kir. ügyész képviselte, a védői tiszte *Bredicián* Coriolán lugosi ügyvéd látta el, míg a sértett örökösök képviselőjében dr. *Hajdu* Frigyes temesvári ügyvéd jelent meg. A tárgyalás óriási közönség előtt folyt le és szenzációkban sem volt hiány. A kir. ügyész és különösen dr. *Hajdu* Frigyes érvekben gazdag és tartalmas vádbeszédjére a kir. törvényszék *Klucsarics*ot nyolc rendbeli váltóhamisításban mondta ki bűnösnek és két esztendei börtönrre ítélte.

A börtön becsületes rabja.

(Tizenkét évig raboskodó nazarénus.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, augusztus 7.

A szegedi börtönfelügyelő bizottság ma évnegyedes vizgálatot tartott a Csillagbörtönben. *Grigár* Róbert börtönigazgató föl hívta a bizottság figyelmét egy tizenkét év óta raboskodó nazarénusra, aki az u. n. fegyelmi zárkában tölti büntetését. *G. Kovács* Pál a neve, Békés-Csabáról hozták a börtönbe, mert besoroztatás alkalmával nem akart fegyvert fogni.

Többször tettek vele katonáék kísérletet, de *G. Kovács* Pál hajthatatlan maradt. Erős hitének parancsolatát követte s a börtönt választotta inkább, sem hogy öldöklésre való szármot vegyen a kezébe. Mert Jézus megmondta Péter apostolnak: „Dugd hüvelybe szablyadat, mert aki fegyvert fog, fegyver által vész él!“ A börtönigazgató e szavakkal adott fölvilágosítást a rabról:

— Ime egy ember, aki tetőtől-talpig becsületes. Derék, munkás, jószívű ember, aki ellen semmi panasz sem merült föl.

Megkérdezték a harminchárom éves rabtól, aki földmives ember, hogy miért lett nazarénus? *Kovács* Pál kenetes hangon felelt:

— Mert megismertem a bűn nagyságát.

— Hogyan ismerte meg?

— Jézus sugallatából.

— Hogyan szállta meg a sugallat?

— A gyülekezetben.

— Hogy jutott oda?

— Egy békés-csabai asszony vezetett oda.

A hívőkkel együtt énekeltem s velük olvasgattam az írást. Evéig hallgattam aztán az igemagyarázatokat.

— Hát érdemes volt ezért szenvedni?

Kovács Pálnak fölvilant a szeme és sugárzó arccal mondta:

— De hiszen én nem szenvedek. En bol-dog vagyok, tekintetes urak!

A bizottság tagjaira mély hatást gyakorolt a jelenet, mely valósággal olyan volt, mintha a „*Quo vadis?*“ történetéből volna kihasítva. A hitéhez, meggyőződéséhez szívós töretetlenséggel ragaszkodó nazarénus olybá tűnt föl, mint a kereszténység vértanu-korszábanak rajongója.

NAPIREND.

Augusztus 8. Péntek. Róm. kath. naptár: Církék vértanú. — Protestáns naptár: Církék vértanú. — Görög-keleti naptár (juli 26.): Hermol. — A nap két 4 óra 31 perckor, nyugszik 7 óra 6 perckor. — A hold két 9 óra 54 perckor, nyugszik 9 óra 8 perckor.

Külső-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, keleten, nyugaton zivatarok.

Augusztus 8. Jegyzőválasztás Kuvinban.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Arató-ünnep. A földmívelési miniszter a múlt évben figyelmébe ajánlotta a gazdaközönségnek a régi arató-ünnepek felelevenítését, mint a legjobb eszközt a gazda és a munkás közti jó viszony megteremtésére. A miniszter felhívása az egész országban visszhangra talált és az idén is az aratási munkálatok befejeztével egyes nagyobb uradalmak arató ünnepeket rendeznek. Ilyen arató-ünnep volt vasárnap *Zselénszky* Róbert gróf kakasszéki birtokán, a hol 292 arató munkást vendégelt meg az uradalom. Az ünnepély délután vette kezdetét tánccal és este paprikáson kívül minden munkás még egy liter bort is kapott. A mulatság késő éjjelig tartott.

— A soborsini állatvásárra, melyet e hó 18-án tartanak meg, a nasított körmű állatok felhajtását betiltotta a hatóság.

— A kereskedelmi kongresszus. A kereskedelmi kongresszus végrehajtó bizottsága tegnap délelőtt *Radvány* István kir. tanácsos elnöklésével ülést tartott a budapesti kereskedelmi és iparkamarában. Ezen az ülésen állapították meg a Sopronban szeptember 21—22-én tartandó IV. országos gyűlésen tárgyalandó ügyeket. Napirenden lesz: 1. Az Ausztriával kötendő vám- és kereskedelmi szövetség ügye. 2. A kereskedők szervezete. 3. A fogyasztási szövetkezetek kérdése. 4. A kereskedelmi alkalmazottak viszonyainak szabályozása. 5. Mint indítvány: az élelmiszerhamisítások meggátlása; a vasárnapi munkaszüneti törvény revíziója; a pénzintézetek reformja.

— Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségekről tesz jelentés: *Veit* Antal, Bécs. — *Pepucka* Mihály. *Német-Lipcse*. — *Neumann* Albert. *Csáktornya*. — *Löffler* Sámuel, *Pápa*. — *Scherer* Ferenc, *Zombor*. — *Lohmer* Eliz, *Grác*.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 7. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 102—4 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 112—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 110—2 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 108—9 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 112—4 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 110—2 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 106—8 fillérig.

Sertéselészám. Augusztus hó 4. napján volt készlet 45,305 darab, augusztus hó 5. napján föl hajtott 251 darab, augusztus hó 5. napján elszállított 379 darab, augusztus hó 6. napján maradt készlet 45,177 darab. — Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, augusztus 7.

Magyar aranyjáradék 4%	121.—
Magyar koronajáradék 4%	97.95
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	119.—
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	100.—
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.80
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémsorsajegy kölcsön	204.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	162.50
Osztrák papírjáradék	101.50
Osztrák járadék ezüst	101.50
Osztrák járadék arany	121.50
Koronajáradék	99.50
1860-iki Államsorsajegy	152.50
Osztrák-magyar bankrészevény	1800.—
Magyar hitelbankrészevény	732.50
Osztrák hitelbankrészevény	688.50
Osztrák-magyar államvasut	712.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi márka	117.02
London	239.75
Páris	95.20

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 7.

Delitőzsde. Buzakinálát jó, vételkedv javult. Szilárd iránzat mellett 28.000 métermázsa került forgalomba, 10—15 fillérrel drágább árakon. Egyéb gabonanevek közül rozs és zab 5—10 fillérrel drágább. Időjárás szép, meleg.

Zárulat 12 órákor:

Buza októberre	6.66— 6.67
Buza 1903. áprilisa	7.01— 7.02
Rozs októberre	5.72— 5.73
Rozs 1903. áprilisa	6.— 6.01
Zab októberre	5.38— 5.39
Zab 1903. áprilisa	5.63— 5.64
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	5.17— 5.18
Repce augusztusra	10.35—10.40

Zárulat 5 órákor:

Buza októberre	6.68— 6.69
Buza 1903. áprilisa	7.03— 7.04
Rozs októberre	5.75— 5.76
Rozs 1903. áprilisa	6.02— 6.03
Zab októberre	5.39— 5.40
Zab 1903. áprilisa	5.63— 5.64
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	5.17— 5.18
Repce augusztusra	10.30—10.40

Zárulat 5 órákor:

Oszták hitelrészvény	689.50
Magyar hitelrészvény	733.25
Leszámitolóbank részvény	468.—
Rima-Murányi vasmű részvény	502.50
Oszták-magyar államvasuti részvény 714.—	—
Közuti vasut	637.50
Városei villamos vasut részvény	333.50

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. a. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Írta: Hardy I. D.

(45)

(Folytatás.)

Amint a kerekék zörgése elhangzott, az orvos is kilépett az olvasóteremből s odament az egybegyűtekhez, vizsgálódó tekintettel fordulva egyikről a másikhoz; nem, George egyiket sem értesítette gyanujáról, ezt látta az elfogulatlan arcokon! Fitzallan megkönnyebülten váltott pár szót Percivalnéval, aztán Kittyvel kezdett ingerkedni, míg mindnyájan bd nem mentek a zeneterembe, ahol lady May és Nazaréna néhány duettet akartak énekelni. Az orvos künn maradt a csarnokban s egy pillantást vetve köröskörül meggyűződött, hogy egészen egyedül van; a következő pillanatban az asztalnál volt s kinyitva a leveles szekrényt. Valóban szerencséje volt! Az első levélben mely a kezében akadt, ez a cím állt: „Tolson Vince urnak, London, E. C. Strand 425” A levelet kabája zsebébe süllyesztve, az orvos újra bezárta a levél-szekrényt, aztán szobájába ment s annak ajtaját belülről bezárta. Aztán biztos kézzel felszakította a levelet; valóban az volt benne megírva, hogy Carlton George azonosnak tartja őt Charcott Györggyel.

Fitzallan még egy ideig szinte kábultan ült, kezében a levéllel, aztán összeszedte magát annyira, hogy a borítékkal együtt bele tudta dobni a kandaló tűzébe s elkezdett gondoskodni, hogy mit tegyen. — Menekülni — ami első gondolata volt — annyi lett volna, mint életének fáradságosan emelt épületét egy csapásra lerombolni. Aztán meg nem is mondhatta meg a feleségének, hogy miért hagyja el angol országot olyan sietve, mert ha felvilágosítaná szökésének igazi okáról, akkor az asszony vonakodni fog vele menni, mint egyáltalán megtagadja az engedelmességet, ha férje nem tud az ország elhagyására valami elfogadható okot mondani. Arra pedig nem is gondolt az orvos, hogy feleségét itthagya s ezzel okozza neki az elválásra, módot nyújtson arra is, hogy Ray elvehesse.

Igy tehát a menekülésnek más módját kellett kitalálnia, még pedig olyant, melynek az árát nem ő adja meg, hanem valaki más. De minden áron meg kell akadályozni, hogy Carlton George felfedezését közé tehesse! Ha a saját biztonságáról volt szó, Fitzallan Gaston nem nézte, hogy az másnak az életébe kerül-e? Feláldozott volna hidegvérrel száz embert is, hogy magát megmentse, mért ne dobott volna áldozatul egyetlen egyet? De persze, ezt az egyet úgy kell láb alóba eltenni, hogy a gyanu ne háromolhasson ő reá, mert ezzel helyzetén nem javítana, hanem még rontana. Talán a George-tól való megszabadulás vágyánál is égetőbb volt Fitzallannak az a vérszomjas kívánsága, hogy Rayt tönkretelhesse s ezzel Nazarénát is szíven találja.

Ez a fekete gondolat eleintén csak halkán, susogó lehelettel közelgett hozzá, csak mint a villámfény világított bele néha-néha lelke sötét örvényébe . . . aztán elkezdett lassanként határozottabb alakot öltetni . . . a körvonalai kidomborodtak . . . igen, így menni fog a dolog . . . egy csapással kell megsemmisíteni Georgeot is, Rayt is . . . és már azt is tudta, kinek a keze fogja megtenni a halálos csapást! Ördögi vigyorgással tekintett maga elé, átgondolta még egyszer tervét, igen, igen, így menni fog a dolog s hogy fog akkor gyönyörködni. Nazaréna kétségbeesésében. Jellemének minden rossz tulajdonsága — s olyan sok gonoszság volt benne! — egyszerre felébredt! Ha ő kívül áll a törvényen, nem is fog törődni a törvénnyel! Gyilkolni fog s a gyilkosság terhét másra hárítják át.

Midőn Fitzallan orvos mintegy két óra múlva elhagyta megint a szobáját, senki sem olvashatta volna le az arcáról, hogy micsoda gondolatok és tervek fogamzottak meg agyvelejében. Gyors, nyugalmas léptekkel sietett le a kertbe, hogy villásreggeli előtt még sétáljon egyet. Egy kutyának a felesves üvöltése és nyüszítése hangzott a fülébe s arrafelé fordulva a honnan a panaszos hangok előtörttek, egy óhoz ért, melyben Percivalné, Ray, Kitty és Helén álltak Ray vén vadászkutyája Ponto körül. Az asszonyok zokogtak s mikor Fitzallan közelükbe ért, Helén éppen így szólt esdekelve: — Ó Ray, hát lödd agyon a nyomorult párárt! Nem látod, és hogy vonaglik a fájdalomtól.

— Nem — felelt Ray bánatosan pillantva kedves kutyájára, melyet csillapítani igyekezett a simogatásával — hogy hamarosan megszabaduljon a fájdalomtól, arra csak egy mód van. Mérget kell neki adnom! A lövés bizonytalan de a mérge egy szempillantás alatt megöli; Graeme a Tiraz kutyájának, mikor meg kellett ölnie, ciánkálit adott s a halál csaknem ugyanabban a pillanatban beállt.

— E pillanatban lépett Fitzallan a többiekhez.

— Mi történt ezzel a szegény állattal? kérdezte élénken.

— Elgázolta egy kocsi, — felelt Ray szomorúan, — épen indulni akarok a gyógyszerészhez, hogy ciánkálit vegyek. Ugy-e az gyorsan ölt mérge?

— Elhiszem azt, — felelt Fitzallan, — nem ismerek mérget, mely gyorsabban hatna, mint a ciánkáli.

(Folytatás következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Foulard-selyem 60 krtól frt 3.65-ig méterenként blousok és ruháknak, valamint „Henneberg-selyem” fekete és színesben 60 krtól frt 14.65 krig méterenként. Mindenkinék díj- és vámmentesen házhoz küldetik. Minta postafordultával. Schweicoa dupla a postabér.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(cs. és kir. udvari szállító) **Zürich.**

S z e s z ü z l e t.

— Augusztus 7. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 119 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott moslék 12'80—13— korona mmzássáknént.

NYILTTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!

KITUNO ASZTALIVIZ

1695

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

Egyenruházati és hadfelszerelési
üzlet megnyitás.

Hammer és Szukop

ARAD,

Salacz Gyula-utca, Solymos-ház.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, egy a legmagasabb igényeknek is megfelelő

egyenruházati-intézetet

nyitottunk, ahol is e szakmába vágó összes cikkek raktáron tartunk.

Teljes felszerelések egyéves önkéntesek részére.

részére.

Tisztelettel:

Hammer és Szukop.

Kass-vendéglő kerti helyiségében

Ma pénteken, 1902. augusztus 8-án

és a következő napokon

a fővárosi orpheum

és a bécsi Ronacher mulatóból összeállított

VARIETÉ-

különlegességek előadása

Zitter J. Oszkár igazgatósága alatt 22 első-rangú nemzetközi műerő fellépte.

Fényes változatos családi műsor.

Kezdete 8 órákor. — Belépti-díj 1 korona.

2315—1902. tkvi szám.

Póthirdetmény.

A világosi kir. járásbíróóság közhirre teszi, hogy miszerint Dr. Springer Ferencz ügyvéd, budapesti lakos végrehajtónak, Horga Nikáné szül. Luka Katicza magyar-ráti lakos végrehajtást szenvedett elleni 337 kor. 76 fillér tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében az 1990—902. tkv. sz. a kibocsájtott árverési hirdetményben, a világosi kir. járásbíróóság területén levő, Aradmegyében fekvő, a magyar-ráti 1244. sz. tkvben az A. I. 4. és 7—9. sor., 2733/b, 1731/a., 1732. és 2732/a. hrsz. a feivettingatlanságra 664 korona kikiáltási árban Magyarát községhezához 1902. évi augusztus hó 25 ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. évi LX. t. cz. 167. §-a alapján Buda Juon a guguluj magyar-ráti lakos végrehajtató érdekében is 1982 korona tőkekövetelése s járulékaik kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Világoson, 1902. évi június hó 27 ik napján a világosi kir. bíróóság mint tkvi hatóság.

Aknay Andor,

kir. jbró.

1383

A magy. kir. államv. igazgatósága.

68962—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a m. kir. államvasutak menetjegy-nyomdájában, illetve műhelyeiben 1903. évben, esetleg 1904. és 1905. évben szükséges festett, hasított birkabőrök, alátét bőrkarikák, bőrpórtárcsák, valamint a Westinghouse-félek tömítéséhez való bőrtárcsák szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás valamennyi haza kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság anyag- és leltár-beosztásos osztályánál (Budapest, VI. Andrassy ut 73. sz. II. em. 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

Az előirt módon kiállított, ivenkint egy koronás m. kir. ok a 60 filléres okmánybéllyel ellátott és aláirt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbbben folyó évi augusztus hó 12 12-ének déli 12 órájáig a fentemlitett szakosztálynál benyújtandók vagy posta útján oda küldendők.

Az ajánlat borítéka e felirattal látandó el: „Ajánlat 68962—902. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek értékének 5 százaléka legkésőbbben folyó évi augusztus hó 11-ének déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek uem az előirt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyujtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. év július hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Egy teljesen jártas

jegyzői írnök,

havi 50 korona fizetés és el-látás mellett

alkalmazást nyerhet.

Kurticson, 1902. évi augusztus hó 4-én.

Szerény Sándor,

1371

jegyző.

TELEFON 439

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-tárgyakban.

Alkalmi vételék és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban megvétetnek, vagy be-cseréltetnek.

914—1902. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. czikk 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1902. V. 925. számú végzése által a nagy-laki takarékpénztár jelentkezésére és több végrehajtatók javára is Teletsán Milivoj aradi lakos ellen 560 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 1380 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Damjanich-utca 3—4. szám alatt leendő eszközlésére 1902-ik év augusztus hó 11-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. czikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1902. évi július hó 26. napján.

Ortutay,

1387

bíróági végrehajtó.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

124177—1902. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirre tételik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák kalapok, ruha- és fehéreneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni:

állomáson	1. évi augusztus hó
Fiume	22-én d. e. 9 óra
Kis-Czell	25-én d. e. 9 óra
Bpest keleti	28-án d. e. 9 óra

Budapest, 1902. évi augusztus havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

17466—1902. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Nagyszében állomáson lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázat hirdetdik.

A bérlet 1903. évi január hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1905. évi december hó 31-ig.

A bérleti helyiségek a következők: a vendéglő magánlakásul 3 szoba és egy cselédszoba, továbbá az I—II. oszt. étterem, főzőkonyha, tálaló helyiség, éléskamra, valamint a helyiségekhez tartozó folyosó, pincze, padlás, és jégverem. — A III. oszt. váró- és étteremben csak az ételek és italok elárúsítása engedtetik meg, s ezen közös célra szolgáló helyiség fűtése és világítására a vendéglőnek évenként 149 m³ tűzifa, vagy ezzel egyenértékű kőszén és 207 klg. kőolaj fog kiszolgáltatni, míg a többi helyiségek fűtése és világítására a szükséges anyagok önköltségi áron fognak a vendéglőnek kiszolgáltatni.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről felteletetetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a nagyszébeni pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt, ajánlatok lepecsételve 1902. évi augusztus hó 19-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I.) osztályánál nyujtan-dók be.

Bánatpénz fejében 200, azaz kettőszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi augusztus hó 18-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1902. évi július hó 12.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Szabizadás, Hónaljizzadás

ellen

egyedüli és biztos hatásu szer a Hajós-féle

Általános hintőpor,

(Tanno-salicyl. comp.)

mely sem bőrt, sem fehéreneműt nem piszkít. Használata nagyon egyszerű és kényelmes, néhányszori behintés után a lábizzadás és a vele járó kellemetlen szag teljesen megszűnik.

Ára egy doboznak 35 krajczár.

Cséplőgéptulajdonosoknak nélkülözhetetlen!!

Elsőrendű kötszerekkel ellátott

Mentő-szekrény

előírás szerint összeállítva darabja 5 forint.

Kényes mentőszekrények jutányosan kiegészítetnek.

Kapható egyedül:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

